

521.838

NÉPLAP

Világ proletáriai egyesületek!

AZ MDP HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

XIII. ÉVFOLYAM, 37. SZÁM

ARA: 50 FILLER

1956. FEBR. 12., VASÁRNAP

MAI SZAMBÓL:

Román és magyar tisztek baráti találkozója Debrecenben (3. oldal) — Párt és pártépítés: Bélay Árpád: Az újjáalakított alapszervezeti vezetőségek néhány feladataról (4. oldal) — Egy „hideg” nap Debrecenben (5. oldal) — Allatkertet létesítenek a Nagyerdőn (6. oldal) — A Néplap pályázata (7. oldal) — Jegyzetek „Egy falusi párttitkár feljegyzéseiről” (7. oldal) — Hírek, sport (8. oldal)

A gümőkór elleni küzdelmünk feladatai

Írta: dr. PONGOR FERENC

A múlt század végén nem volt még egy ország Európában, amelyben a tuberkulózis olyan szörnyű pusztítást végzett volna, mint Magyarországon. Akkori adatok szerint hazánk nemcsak élén járt a gümőkór halálozásában, hanem a halandóság kétszer olyan magas volt, mint a legrosszabb európai országban. Évente 60-70 000 ember pusztult el tüdővészben, ami azt jelentette, mintha minden évben egy Nyíregyháza vagy Miskolc tűnne el Magyarországon térképéről, vagy másszóval, a tbc. minden hetedik percében egy újabb sírhalmommal gyarapította temetőinket. Ez a körülmény a lakosság szörnyű nyomorával és a gümőkór elleni küzdelmünk teljes hiányával magyarázható.

Európában általában már a múlt század közepén erélyes harcot indítottak a tbc. ellen. A megelőzés módszereit Koch Róbert felfedezése után alkalmazták ki és a küzdelem középpontjába a sanatóriumot állították.

Hazánkban erre csak 50 évvel később került sor. A magyar gümőkór elleni küzdelem Korányi Frigyes nevéhez fűződik, aki 1896-ban alapította meg a szegénysorsú tüdőbeteg sanatóriumot egy-egy településen és 1901-ben nyitotta meg kapuit az első magyar tüdőbeteg sanatórium Budakézin, 1907-ben pedig a második Gyulán. Ezekben a sanatóriumokban szerzett tapasztalatok forradalmi jelentőségűek voltak. Bebizonyosodott, hogy a fertőző betegnek a családból, a munkahelyről való kimenekítésével a betegség terjedése megakadályozható, tehát a tbc. megelőzhető. Bebizonyosodott az is, hogy az addig gyógyíthatatlannak tartott tüdővész gyógyítható. Ezeket a sanatóriumokat kezdetben magas hegyekre építették, mert azt hitték, hogy a magaslati klíma az a tényező, ami a betegséget meggyógyítja. Kiderült azonban, hogy megfelelő táplálék, diéta, elhárítással, fekvőkúrával az alföldi sanatóriumokban is ugyanolyan tartós gyógyeredmény érhető el, mint a hegyek között.

Igy került sor a debreceni sanatórium építésére, amit az a körülmény tett szükségessé, hogy az első világháború előtti években a tbc. halandóság állandóan magasabb volt Debrecenben, mint az országban bármelyre. A sanatórium létesítése a város áldozatkészségének volt köszönhető a Nagyerdőn 30 holdas területnek és az építkezéshez szükséges téglának a feljárulásával. A pénzösszeg társadalmi adakozásból gyűlt össze. A sanatórium 1914-ben kezdte meg működését. Első igazgatója: Geszt József dr. fardarhatatlanul dolgozott azon, hogy felhívja az illetékes tényező figyelmét erre a népbetegségre, ami ennek a városnak a lakosságát különösen nagy mértékben pusztította. 1905-ig visszamenőleg megszerkesztették Debrecen tuberkulózis tervképet oly módon, hogy évente piros karikával jelölje meg a város térképén azt a házat, amelyben gümőkórban beteg halt meg. Ezeknek a térképeknek a tanulmányozása sok értékes adatra hívta fel a figyelmet.

Ismeretes, hogy Debrecen városát a Vörös Hadsereg útja és a Péterfia utca nagyjában két egyenlő: keleti és nyugati részre osztja. Ezeknek a piros karikáknak a kétharmada a város keleti felére esett, aminek az a magyarázata, hogy a városnak ebben a felében annak idején az utának csupán csekély töredéke volt kövezve, csatornával, vízvezetékekkel ellátva, a házak alacsonyok, egy

Az országgyűlés elfogadta az 1956. évi állami költségvetést

Befejeződött az országgyűlés ülészaka

Az országgyűlés ülészaka szombaton délelőtt folytatotta munkáját. Az ülésen folytatták az 1956. évi állami költségvetési és a költségvetési törvény vitáját.

Az országgyűlés ülésén megjelent a párt és a kormány vezetői közül Ápró Antal, Ács Lajos, Dobi István, Erdői Ferenc, Gerő Ernő, Hegedűs András, Hidas István, Melics József, Bata István, Piros László, Egri Gyula, Vég Béla.

A diplomáciai páholyokban helyet foglalt a budapesti diplomáciai képviselők több tagja.

Rónai Sándor alelnök nyitotta meg az ülést.

AJTAI KÁROLY országgyűlési képviselő szólalt fel a

A költségvetés 10,2 százaléka jut a mezőgazdaság fejlesztésére

TISZA JOZSEF képviselő a Földművelésügyi Minisztérium, valamint az Állami Gazdaságok Minisztériuma költségvetéséről szól.

Kormányunk az 1956. évi állami költségvetésben komoly összeget, a költségvetés összköltségeinek 10,2 százalékát fordítja közvetlenül a mezőgazdaság fejlesztésére és pénzellátására.

— mondotta. Ezen túlmenően az olyan beruházásokkal is, mint a Tisza menti vízlepcső, a Keleti Főcsatorna, vagy más, a fokozottabb műtrágyagyártás további több száz millió forintot beruházással akarja biztosítani kormányunk a pártnak azt a határozatát, amely szerint

a mezőgazdasági termelés területén meg kell szüntetni az elmaradást és állandóan fokozni kell a hozamokat mind a növénytermelésben, mind az állattenyésztésben.

Tisza József majd az állami gazdaságok munkáját említtette.

Állami gazdaságaink munkájában az utóbbi évek folyamán komoly javulás tapasztalható.

Minden téren rendkívül szigorú takarékságra van szükség

Egyes termelőszövetkezetekben lazult a munkafegyelm, amit az is bizonyít, hogy a termelőszövetkezetek őszi termények betakarításával elmaradtak, nem vették ezt időben az őszi szántásvetési munkákat sem.

Az elkövetkező időben mezőgazdasági szerveknek igen szigorú és lelkiismeretes munkát kell végezniük ahhoz, hogy a meglévő régi és új termelőszövetkezetek minél előbb megszilárdítsák és szilárdítsák a végrehajtást a párt és a kormány azon határozatát, amely kimondja, hogy a mezőgazdaság szocialista útszerűsége nem járhat terméskészítéssel, hanem a termelésnek ebben az időszakban is növekednie kell. Ehhez a munká-

vitában elsőnek, a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium költségvetésével kapcsolatban.

A Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium területén olyan megtakarítást érhetünk el — mondotta többek között —, amely lehetővé teszi, hogy 1956. évi tervezett forgóalap juttatásból 5 millió forintot a népgazdaság egyéb fontos kiadásainak fedezésére fordítsunk.

A költségvetést tehát azzal a módosítással fogadom el, és javaslom, hogy a tisztelet országgyűlés így fogadja el, hogy a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium 1956-ra tervezett forgóalap juttatását 5 millió forinttal csökkentse.

Horvath Sándor képviselő a zirc-szakcsipusztai termelőszövetkezet elnöke volt a következő felszólaló. A költségvetést elfogadta.

VARGA SÁNDOR képviselő a begyűjtés kérdéseivel szökölt hozzá. Elmondotta többek között, hogy a Begyűjtési Minisztériumnak a begyűjtési költségvetés csökkentése terén különösen nagy, a feladata. Fontos népgazdasági érdek a begyűjtési költségek csökkentése, amelynek előfeltétele a terv maradéktalan teljesítése mellett a begyűjtési munka egyszerűsítése, a begyűjtött áru újtjának rövidítése a termelő és a felhasználó között. A költségvetést elfogadta.

SZTANKOVICS MÁTYÁS elnökségi képviselő az Élelmiszeripari Minisztérium költségvetéséhez szökölt hozzá. A költségvetést elfogadta.

SEBES ISVÁN képviselő szólalt fel utolsónak a vitában. A Pénzügyminisztérium költségvetéséről szól. — Az 1956. évi költségvetési feladatok végrehajtásához minden téren rendkívül szigorú takarékságra van szükség — mondotta. — Különösen vonatkozik ez az állami és vállalati igazgatásra, ahol még mindig sok a túlbiztosítás és felesleges szerv. túlságosan tagolt egyes irányító és egyéb szervek szervezeti felépítése, viszonylag nagy a vezető be-

Az évi költségvetés bevétele: 43 milliárd 357 millió 540 000 forint

OLT KÁROLY pénzügyminiszter szólalt fel ezután. Foglalkozott a költségvetési vitáról elhangzott módosító javaslatokkal.

Javaslatok és indítványok kiegészítik és alátámasztják azokat a célkitűzéseket, amelyek a minisztertanácsot a költségvetés összeállítására sorra vezették. Ezért elfogadásukat javaslom a tisztelet országgyűlésnek — mondotta.

Az 1956. évi állami költségvetés kiadásai szerint a gazdasági ágazatnál 15 millió forinttal csökkennek, a kulturális ágazatnál 15 millió forinttal, a szociális ágazatnál 16 millió forinttal, az igazgatási ágazatnál nyolcmillió forinttal emelkednek. A kiadások együttes emelkedése tehát összesen 24 millió forint.

Ugyanakkor a költségvetés bevételei a vállalatok által fizetendő adó- és nyereségbevételek előirányzatoknál 25 millió forinttal emelkednek.

A költségvetés bevételi többlete ennek következtében egymillió forinttal emelkedik.

A javasolt módosítások alapján az 1956. évi állami költségvetés főösszege a következőképpen alakul: Bevételek: 43 milliárd 357 millió 540 000 forint, kiadások: 42 milliárd 171 millió 114 000 forint. A bevételi többlet egy-

milliárd 186 millió 426 000 forint.

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsa nevében kérem a tisztelet országgyűlést, hogy az 1956. évi állami költségvetést a javasolt módosításokkal fogadja el. (Taps)

Ezután az elnök rövid szünetet rendelt el.

Szünet után Rónai Sándor bejelentette, hogy ismét nagyszámú távirat érkezett az országgyűléshez, amelyben az územek, termelőszövetkezetek, hivatalok do'gozói, a városok és falvak lakói tüdőzik az országgyűlést, bejelentik, hogy teljes mértékben egyetértenek népköztársaságunk kormányának külpolitikájával s egyben tiltakoznak az imperialisták országunk szuverenitását sértő beavatkozásai kísérletei ellen.

ANTOS ISTVÁN a gazdasági és pénzügyi bizottság elnöke, a költségvetés előadója szólalt fel. Bejelentette, hogy a bizottság megtárgyalta a költségvetéshez beérkezett módosító javaslatokat, azokat elfogadásra javasolja.

Az országgyűlés az 1956. évi állami költségvetést, valamint a költségvetési törvényt a javasolt módosításokkal együtt, egyhangúlag elfogadta.

Ezzel az ülészak befejezte munkáját.

elsősorban vidéken, a területi egységeknek megfelelően. Végéredményben a gümőkór elleni küzdelemben elért eredményeket életrőlünk emelkedésének, tervszerű egészségügyi politikáknak és egészségügyi dolgozóink lelkes és áldozatkész munkájának köszönhetjük.

Gyógyintézetünk működési statisztikájából kitűnik, hogy a mai modern belgyógyászati és műtéti eljárások alkalmazásával közel 100 százalékban végezték meg lehet gyógyítani a gümőkört abban az esetben, ha a beteg idejekorán kerül intézetbe, szigorúan betartja az orvos utasításait, beleegeznek az ajánlott gyógyulási eljárásokba és megfelelő ideig marad bent a sanatóriumban. Sajnos, ma még ilyen magas azon betegek száma, akik elhanyagolják állapotukat, későn kerülnek fel a tbc.-gondozó intézetbe, nem hajlandók sanatóriumba menni, nem egyeznek bele az életüket megmentő kezelésbe, különböző okok miatt tanácsunk ellenére, gyógyulatlannal, fertőző állapotban hagyják el az intézetet

és ezzel súlyosan vétenek nemcsak saját maguk, hanem családjuk és a közösség érdeke ellen is.

A tbc. elleni küzdelem területén mutatkozó nagy feladatok azonban mi orvosok egyedül nem tudjuk megoldani. Az egészségvédelem ugyanis nemcsak egészségügyi szervek feladata. Kormányunk, tanácsaink szociális, iskolai munkájára van szükség ahhoz, hogy városunk, lakásunk, munkahelyünk egészséges legyen. A megelőzés gondolatát — mint a szocialista egészség-

osztásúak és az ügyviteliek száma.

Az igazgatási apparátus észszerű felépítéséért és a létszámfegyelmeztetést kiváltó harcban jelentős szerepe van a pénzügyi apparátusnak.

A pénzügyminisztérium tárcsa költségvetésének jelentős tétele a lakosságól és a szövetkezetektől származó adóbevételek előirányzata. A lakosság — különösen a dolgozó parasztság — mind fokozottabb mértékben tesz eleget állampolgári kötelezettségeinek. De nem hunyhathunk szemet afelett, hogy

akadnak még a falun olyanok — kulákok, kucepedők — akik nem egyszer a pénzügyi szervek határozatlansága folytán — ki akarják magukat vonni a közteher viselése alól.

A pénzügyi szervek elsődrendű feladata az e téren megfélemlhető lazaságok felszámolása. Sebes István végül a szövetkezetek juttatandó hosszú- és középlejártú hitelekkel foglalkozott.

Ezek a hitelek újabb segítséget jelentenek a termelőszövetkezeti mozgalom számára a nagyszámú gazdasági vállalkozásokhoz, az egyes kezdeti nehézségek leküzdéséhez — mondotta. — Természetesen, hogy ezeknek a kölcsönöknek pontos és maradéktalan visszafizetése minden termelőszövetkezeti elnökök kötelessége.

Az országgyűlés elé terjesztett költségvetést helyeslem és elfogadom. (Taps)

szóval a tbc. megelőzhető. Bebizonyosodott az is, hogy az addig gyógyíthatatlannak tartott tüdővész gyógyítható. Ezeket a sanatóriumokat kezdetben magas hegyekre építették, mert azt hitték, hogy a magaslati klíma az a tényező, ami a betegséget meggyógyítja. Kiderült azonban, hogy megfelelő táplálék, diéta, elhárítással, fekvőkúrával az alföldi sanatóriumokban is ugyanolyan tartós gyógyeredmény érhető el, mint a hegyek között.

Igy került sor a debreceni sanatórium építésére, amit az a körülmény tett szükségessé, hogy az első világháború előtti években a tbc. halandóság állandóan magasabb volt Debrecenben, mint az országban bármelyre. A sanatórium létesítése a város áldozatkészségének volt köszönhető a Nagyerdőn 30 holdas területnek és az építkezéshez szükséges téglának a feljárulásával. A pénzösszeg társadalmi adakozásból gyűlt össze. A sanatórium 1914-ben kezdte meg működését. Első igazgatója: Geszt József dr. fardarhatatlanul dolgozott azon, hogy felhívja az illetékes tényező figyelmét erre a népbetegségre, ami ennek a városnak a lakosságát különösen nagy mértékben pusztította. 1905-ig visszamenőleg megszerkesztették Debrecen tuberkulózis tervképet oly módon, hogy évente piros karikával jelölje meg a város térképén azt a házat, amelyben gümőkórban beteg halt meg. Ezeknek a térképeknek a tanulmányozása sok értékes adatra hívta fel a figyelmet.

Ismeretes, hogy Debrecen városát a Vörös Hadsereg útja és a Péterfia utca nagyjában két egyenlő: keleti és nyugati részre osztja. Ezeknek a piros karikáknak a kétharmada a város keleti felére esett, aminek az a magyarázata, hogy a városnak ebben a felében annak idején az utának csupán csekély töredéke volt kövezve, csatornával, vízvezetékekkel ellátva, a házak alacsonyok, egy

szóval a tbc. megelőzhető. Bebizonyosodott az is, hogy az addig gyógyíthatatlannak tartott tüdővész gyógyítható. Ezeket a sanatóriumokat kezdetben magas hegyekre építették, mert azt hitték, hogy a magaslati klíma az a tényező, ami a betegséget meggyógyítja. Kiderült azonban, hogy megfelelő táplálék, diéta, elhárítással, fekvőkúrával az alföldi sanatóriumokban is ugyanolyan tartós gyógyeredmény érhető el, mint a hegyek között.

VÁSÁR van, meghozza nem is akadályoz. Azt mondják sok jószág elkel, és az áldomás sem maradt el utána! A jó vásár után hazaindulnak az emberek...

Az autóbussz lekanyarodik a megálló elé. Eppen jó, hogy jön, mert az utasok türelmetlenül várják. Még meg sem áll, már nyomják egymást, tülekednek. Néhány perc és itt az indulás ideje. Azonban még beszélni nem szabad — mondja a jegyvizsgáló mosolygva — a szabály az szabály. Ezt pedig nem a hideg csinálja.

Végre nyílik a kocsijátaja, az emberek megindulnak szinte egyszerre. A jegyvizsgáló kénytelen „igazságot” csinálni. Megállapítja a sorrendet arra nézve, hogy ki utazhatik ezzel a busszal. Legelőbb a berletek, majd az iskolás gyerekek, a kiküldetési rendelőnyesek s utánuk a vásárosok... Nehézzen sikerül a rendet fenntartani. Senki nem hagyja a maga igazát, fel akar szállni legelőbb, mert ha látja is, hogy feljut a buszra, azt teszi fel magában — nem biztos, hogy ülőhely is jut...

A legigazságosabb az a gond, mert csak annyi embert enged be amennyi fér, s nem annyit, amennyit a jegyvizsgáló akar.

A felszállók közül kiválik egy ember. Kis alacsony termetű, zömök magyar, szögletes arca, szürös bajusza tekintélyt kölcsönöz neki s még engedik is néhányan előre. Nyomban utána furakodik egy érdekcalapos, birgeri-ciszmas vásáros, görbebot van a kezében s látszik, hogy nem akar lemaradni. Még szól is, hogy: fogjuk már nekem is helyet Imre bátyám, ha feljut hamarabb...

Imre bácsi felér a lépcsőn s meglehetősen meggyén egészen a kocsi hátuljába és leül. Maga mellett fog még egy helyet az ismerősének is... De kint még sokan maradnak. Az ajtónál éppen most akar felépni egy öreg néni, kezében kosár s maga előtt tartja, mert így könnyebben jut előre. Ő is a vásárosok közé tartozik. S ahogy meggyén, kosarát majdnem a földön húzza, mert bizony fele van vásárfiával... Nem olyan egyszerű a menés már ilyen korban, különösen hatvanon túl...

MOST AZ EGYIK mosolygósarcú fiatalasszony, aki mellett igyekszik felszállni — utána szól: Néni, néni, kiejtette a kosorából ezt a csomagot... — Méket fíjam — fordul meg a néni. — Ezt la — és átadja az öszekötözött szalvétát.

Autóbusszon

— ÉLETKÉP —

Az öregasszony beleteszi a kosarába, mert az emberek csak a felszállással törődnek s milyen hálás, hogy ez a fiatalasszony figyelmes volt... Megtelt a kocsi, s a bennülők rájönnek, hogy lám, nem is kellett volna tokolodni, ma mindenki féljert!

A kocsiban aztán megkezdődik a beszélgetés. Az öreg néninek az egyik mellette ülő borsot tör az orra alá. Szinte gúnyosan megjegyzi, hogy — kedves mamám, nem a magáé az a csomag, amit felvett, mert én úgy látam valaki elvettette... —

Az öregasszonynak se kell egyeb. — Mit gondol maga elvett, azt hiszi, kell nekem a másé! Pont egy ilyen kis vata-cak kendőbe csavart valamit tulajdonított el! Még jó, hogy az a fiatalasszony meglátta, hogy az enyém, egymeg a szívűt. Vannak még jó emberek... Híjába még vannak, de ez a mai fiatalok, még sértelgeti az embert...

A fiatal ember abba hagyta a beszédet, mondván, majd keresi a gazdáját, mert ha más nem látta az esetet, még benne marad a csövában...

Az öregasszony ráteríti a kendőjét a kosarára, összébbr húzódik a sarokban és nem szól semmit, amíg le nem száll. Szemével körüljárja a bent ülőket, de nem törődik vele senki, csak a fiatal ember tekintete nyugtalanítja.

Az autóbussz simán, ruganyosan halad előre. Maga mögött hagyja a téli tájból kiemelkedő falvakat. A legkisebb községekhez is úgy igyekszik, mint a legnagyobbakhoz s közelebb hozza őket a városokhoz...

VIDÁM A HANGLUT a kocsiban. A vásárosok lármás emberek, vagy vesztettek a portékán, vagy nyertek s így van miről beszélni.

A hátsó sorban Imre bácsi hallgatja a szomszéd zöldkalapos ember ajánlatát. Azért mondja szomszédnak, mert a szomszéd községben lakik. Azt mondja a zöldkalapos — s akik körülöttük ülnek, odafülszélnek — Hát jobban járt volna Imre bátyám, ha megveszi azt a csikót. Saját nevelésű, ha — Méket fíjam — fordul meg a néni. — Ezt la — és átadja az öszekötözött szalvétát.

Az utasok jól nevetnek Imre bácsival együtt... A zöldkalapos gúnyos arcjátékkal látszólag megnyugszik a sikertelen vásárban. Az öreg magyar szeme felcsillan, mert előbukkan a faluja s ő hamarabb leszáll, mint a zöldkalapos...

Amikor készülődik a leszálláshoz, most már nem is az ismerőshöz beszél, hanem akiket útközben ismert meg és úgy érezte, hogy azok közelebb kerültek hozzá. — Tudják, és én olyan ember vagyok, hogy nem szeretem a rossz bótot. Csak nem vagyok magamnak ellensége, hogy eladjam a jószágomat kehes lovakra. Kell ahho a 870 holdhoz az én saját nevelésem is...

Az autóbussz megáll, Imre bácsi indul s most hirtelen észbe jár, hogy vót nála egy szalvéta, amibe az asszony beleletette az enyémot. De kum van? Nincs sehun... Oda van biza... Nézi a zsebeit, de nincs egyikbe sem, meg a nagy ujjas zsebében is csomót mutatna, mert volt benne egy kis ajándék is a családnak...

A jegyvizsgáló sürgeti, hogy szálljon már le, ő érte nem állhatnak itt ilyen sokáig. Sajnos senki, aki tudna a csomag sorsáról. Imre bácsi áll a kocsi közepén, szögletes arca, szürös bajusza mintha megmegevedett volna, néz előre s gondolkodik. Egyszerre megcsodál egy fiatalasszonyt:

— **HÁT MAGÁÉ VÓT** az a csomag, amit az az öregasszony elvitt? Mert én látom, s azt hittem, az ő kosarából esett ki. Olyan kofa kinezése volt, hogy hallgattott, mikor mondták neki, hogy nem az övé, még megsértődött...

Most Imre bácsi elindul, mindenki nézi s bosszúságában egy jót kacag a saját kárára. — Egye le a jene ezeket a kofákat, kucpeceket — mondja — micsoda emberek ezek... Ezek a vásárosok... Micsoda emberek ezek a kucpecek...

Nagyt szív a friss téli levegőből és elindul, hogy megvegye az asszonyának, gyerekeinek a vásárfiát a szövetkezet boltban...

Ahogy halad az úton elgondolkodik, még fel-felbontja a távolodó autóbussz motorjának erősödő, majd halkuló bűgása...

NEMZETKOZI SZEMLE

Szavak és tettek

„Gyakran mondtam és újból ismétlem: nincs semmi, amit ne tennénk meg az egész világ igazságos békéjének előmozdításáért. Azonban tudjuk, hogy a tettek számítanak, nem csupán a szavak.” — Ezeket a sorokat nagytelefontól szemléltetés vetette papírra. Maga Dwight Eisenhower, az Egyesült Államok elnöke írta Bulgarián elvtársnak január 27-i válaszelevelében.

VALÓ IGAZ, hogy az amerikai elnök nem először beszélt kormányának főbékévégyéről. Amit pedig a szavak és a tettek viszonyáról mondott — azzal csak mélysegesen egyet lehet érteni. Régi igazság: a szavak próbája — a tett.

Nem is akarjuk most vitálni az Egyesült Államok elnökének jóhiszeműségét. Hiszen néhány héttel ezelőtt nem Eisenhower elnök, hanem Eisenhauer elnök, hanem John Foster Dulles jelölte meg az amerikai diplomáciai „művészet” aldját és omegáját abban, hogy a világot állandóan a „háború szakadéka” szélén kell tartani. Ez a kijelentése világosszerte magára korbácsolta a felháborodás hullámain. Dehát nem az elnök, hanem „csupán” a külügyminiszter beszélt „a szakadék politikájáról”. Tény, hogy amikor a világot nemzetközi tiltakozás miatt már az amerikai vezető körökben is aggodni kezdtek — Eisenhower elnök határozottan kijelentette, hogy — ő nem is olvasta külügyminiszterének nyilatkozatát. Az elnök csupán annyit fűzött a dologhoz, hogy „Dulles a legjobb külügyminiszter, akit valaha ismert”. No, és persze azt is lehetne mondani a „haláltánc” diplomáciájának — meghirdetéséről, hogy ezek — csak szavak. S mint tudjuk, nem a szavak, hanem a tettek számítanak.

A TETTEK. Nemrégiben Eisenhower elnök javaslatára az amerikai kongresszus újabb ezermillió dollárral felemelte a már amúgy is csillagászati számokat érő katonai költségvetést. Dehát csak kellett valamilyen határozott választ adni arra a vészjósló „vörös manőverre”, hogy 640 000 fővel csökkentették a szovjet fegyveres erők létszámát és 960 000 millió rubellel alacsonyabbra szabták meg a katonai előirányzatokat?

És mi mindenre telik a fel-emelt amerikai katonai költségvetésből? Még léggömbök is, és... Léggömbök. Oh, milyen kedves! Gyermeklikorunk szívet melegítő emlékeit idéző, színes, könnyed, lebbentő jószágok. A Városliget jut eszünkbe, a mutatványos bődék. Szinte nyelvinélkül érezzük az olvadó vattacukor édes ízét. Milyen békés hangulat!

DE ALLJUNK MEG! Hiszen csak nem foglalkoznak ilyen játéki dolgokkal a Pentagonban? Nem, persze, hogy nem játszanak. Halálisan komoly dologról van szó. 1956. január 18-án a szlovákiai Levoča közelében egy csehszlovák utasszállító repülőgépet öszszetűkötött egy amerikai léggömbbel. A gép lezuhant — 22 ember életét vesztette. Huszonketten meghaltak — 22 család gyászol. Ez nem játék — ez gyilkosság! És egy azon helyről parancsolták utjára azokat a léggömböket is, amelyek két magyar pilóta halálát okozták.

Ezerhat száz köbméter robbanógáz emeli magasba a léggömbök többszázát, tehát, a ballonok drága műszaki felszerelését. Bonyolult gépezeteket hordoznak. Egy-egy ilyen ballon hozzávetőlegesen 50 000

amerikai dollárba kerül. De hát mire való mindez, miért veri magát az amerikai kormány ilyen nagy költségekbe? Oh, semmi az egész! „Légiéri megfigyelések” — geofizikai év keretében — mondják az óceánon túl feladók.

A washingtoni külügyminisztérium szóvivője, a napokban közölte: „Az Egyesült Államok légereje még a múlt hónapban bejelentette, hogy fokozottabb ütemben hajlja végre azt a programját, amelynek keretében tudományos légkör kutatási célokba, műszerekkel ellátott léggömböket eresztenek fel nagy magasságba. Ezt a programot a nemzetközi geofizikai év keretében folytatják.” Így az amerikai külügyminisztérium, De csakhamar rájöttek, hogy a légierők „tudományos tevékenysége” mögül tulságosan kiáltzik a lólab. Ezért meg-sietve nyilatkozott az amerikai Meteorológiai Intézet is. Február 5-én bejelentette, hogy megkezdte „a felsőbb légrétegek tanulmányozását”. Am az amerikai hivatalos körök mindmáig mélyen hallgatnak arról, miért érdeklődnek olyan szenvedélyesen éppen a Szovjetunió és a népi demokratikus országok területé felett húzóó légrétegekről. Csak sajnálni lehet, hogy a komoly tudományos műltra visszatérítő amerikai Meteorológiai Intézet ilyen gyszos szerepet osztottak ki ebben a csúnya játékban. De sem a hírhedt Szabad Európa rádió cégére, sem pedig „meteorológia” spanyollal nem rejtheti el a gyilkos léggömbök igazi feladót.

A HAZUG EMBERT hamarabb utól érik, mint a sánta kutyát, — tartja a régi közmondás. Ez történt most a meteorológusok háta mögüli zúdó léggömbberétegektől. Csak a szovjet külügyminisztérium — sajtóközleményben rendezett, ahol bemutatott több tucat szovjet terület felett elfogott amerikai léggömböt, műszaki felszereléssel együtt. Az ott felszegyült több száz szovjet és nyugati újságírót saját szemével győződtethett meg arról, hogy a léggömbök nyoma sincs olyan berendezésnek, amellyel megfigyelhető lenne a légnomás, a hőmérséklet és a levegő nedves-ségtartalma. Ezzel szemben mindazok az eszközök megtar-lálhatók, amelyek segítségével rádióval irányított légitényképezés révén felderítést lehet végezni. A sajtóközlemények arról is meggyőződhettek, hogy a léggömbök és berendezésük az Egyesült Államokban készültek.

Szétpukkant a hazugság-léggömb... Nem csoda hát, hogy a Szovjetunió és a nemzetköz közvélemény növekvő felháborodása hatására az amerikai külügyminisztérium kezd visszszakozót fújni. A legújabb nyugati jelentések szerint Washingtonban bejelentették, hogy „egelőre beszüntetik” a léggömbök küldését a Szovjetunió és a népi demokratikus országok területé fölé.

ILYESFAJTA TETTEK, mint az amerikai léggömbakció, semmiképpen sem az amerikai kormány „hőbékégyáról” tanúskodnak. Ez ugyanúgy provokáció tettekben, mint amilyen az amerikai külügyminiszternek a „szándék-politikáról” szóló nyilatkozata — szavakban. Ha az amerikai külpolitika irányítóit el akarják kerülni, hogy a világ közvéleménye ilyen ószingnusságban lassa — a washingtoni szavak és tettek egy-séget, akkor le kell vonniuk a csúfos kudarcba fulladt léggömb akciójuk tanulságait.

Az árusítás a megkövetelt helyiségekben történik: **BERETTYÓJFALU, BALMAZÚJVÁROS, DE-RECSKE, HAJDÚHADHÁZ, HAJDÚBÖSZÖRMENY, HAJDUNÁNÁS, HAJDÚSZOBOSZLÓ, NÁDUDVAR, NAGYLÉTA, KOMÁDI, POLGÁR, BIHARKERESZTES, PÜSPÖKLADANY.**

A Kínai Kommunista Párt küldöttsége a Szovjetunió Kommunista Pártja XX. kongresszusára

A Kínai Kommunista Párt Központi Bizottsága a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottságának meghívására küldöttséget indított az SZKP küszöbnálló XX. kongresszusára.

A küldöttség vezetője Csu Te, a Kínai Kommunista Párt Politikai Bizottságának és a Központi Bizottság titkárságának tagja. Részt vesznek a küldöttségben Teng Hsziao-ping, a Politikai Bizottság tagja, Tan Csen-lin, és Vang Csia-hszian, a Központi Bizottság tagja, valamint Liu Hsziao, a Központi Bizottság póttagja.

Csu Te és Liu Hsziao már Moszkvában tartózkodik, Teng Hsziao-ping, Tan Csen-lin és Vang Csia-hszian csütörtökön délelőtt indult el repülőgépen.

Az 1934. februári antifasiszta napok emlékére rendezett gyűlés

Oriási tömeg jelenlétében zajlott le pénteken este a Munkálati-palota nagytermében az 1934. februári antifasiszta napok emlékére rendezett nagygyűlés. A terem zsúfolásig megtelt és hatalmas tömeg rekedt kint.

A nagygyűlés résztvevői egyhangúlag határozatot fogadtak el. A határozat a többi között megállapítja: „Megdöbbenéssel értesültünk arról, hogy a belügyminisztérium nem enged meg vasárnap, február 12-én koszorúink elhelyezését a République-téren, holott nem lehet egy szintre helyezni a szertartást a február 11-re bejelentett fasiszta provokációs kísérlettel. Az antifasiszta rendezőbizottság megdöbbenését fejezi ki ama egymást követő engedmények miatt, amelyeket az algériai és a párizsi fasiszták megtek. A tapasztalatok megmutatták, hogy az ilyen engedmények csak batorító hatással lehetnek rájuk. A bizottság egyttal szervezkedésre hívja fel a demokratákat a peremvárosokban, az üzemekben s a munkahelyeken, a különböző körzetekben, hogy jelezzék ki a pártútók útjának elállítására irányuló akaratukat. A fasiszmas nem fog felülkerekedni!”

Csu Te marsall látogatása a moszkvai Sztálin Autógyárban

A Moszkvában tartózkodó Csu Te marsall, a Kínai Népköztársaság alelnöke és kísérete február 10-én meglátogatta a Sztálin Autógyárat.

A Francia Kommunista Párt Politikai Bizottságának közleménye

A Francia Kommunista Párt Politikai Bizottsága közleményt adott ki, amelyben megköszönja a fasiszta bandák legutóbbi bűnös mesterkedéseit.

A politikai bizottság helyesli a fasiszta felvonulási betiltását, de csodálkozásának ad kifejezést azon, hogy semmiféle intézkedést nem fogantósítottak a közelmúltban lezajlott tüntetések szervezőinek, milliárdosoknak, vagy magasállású algériai tisztviselőknél, poudajestáknak, vagy Franciaországból Algériába küldött volt vichysta árulóknak a megbüntetésére és ártalmatlanná tételére.

A politikai bizottság sajnálkozik fejezi ki, hogy akkor, amikor a fasiszta lázadók álgálnak, a kormány betiltotta a szombatra tervezett ellen-tüntetést, amelyet azok a pártok és szervezetek hirdettek meg, amelyek a szabadság-jogok védelmét és a köztársasági törvényességet szorgalmazzák.

Ugy véljük — hangoztatja a közlemény —, hogy az 1934. februári napok megünneplésének — amelyet már hosszabb ideje meghirdettek február 12-re, a République téri szobor előtt — betiltása csak felbontathatja a fasiszta agitációt.

A politikai bizottság ezután felhív minden kommunisztát, egyesülésre és sorak tömörítésére. Üdvözlí annak az egységáramlatnak a kifejlődését, amely a kommuniszták, a szocialisták és más köztársaságok között jött létre, hogy visszavágjanak a Párizs színterében szombatra tervezett fasiszta felvonulási kísérletre.

Olvasza
NÉPLAPOT

Leltár utáni kiárusítás
február 1-től 25-ig az állami és szövetkezeti boltokban

Férfi sportzövet	125 Ft helyett 98 Ft.	Férfi sportöltöny	800 Ft helyett 585 Ft.
Női kabátzövet	260 Ft helyett 190 Ft.	Férfimilkádó	820 Ft helyett 698 Ft.
Pilke barhed	50 Ft helyett 32 Ft.	Férfi regatta cipő duplatalp	290 Ft helyett 200 Ft.

MÉG SZAMOS CIKK NAGYARA NYU ARCSDBKENTÉSE

Az árusítás a megkövetelt helyiségekben történik: **BERETTYÓJFALU, BALMAZÚJVÁROS, DE-RECSKE, HAJDÚHADHÁZ, HAJDÚBÖSZÖRMENY, HAJDUNÁNÁS, HAJDÚSZOBOSZLÓ, NÁDUDVAR, NAGYLÉTA, KOMÁDI, POLGÁR, BIHARKERESZTES, PÜSPÖKLADANY.**

Szombato
sága és a Ha
gatósága me
össze a term
A tanácsko
dolgozó para
mélőszövelke
ban.

Fül

Béres Sándor
gyevi párt-ve
titkárnak m
úrján Fülöp
Mezőgazdasági
vezetője tartó
móltját a meg
veltezetek hely
letes beszámol
több mint két
be — hű tükör
lőp elvtárs a
nek és rámut
feladatokra
eredményes
dú-Biharban.

— A Közép
határozata —
bék között —
hogy

ha emelni ak
életviszonya
ges elemleml
látai a lakossá
ezt akarjuk,
ni kell a
hozamát, an
ágát

Feladatunkká
a mezőgaz
lista szeletoz
mővelésé. Kett
ges feladat áll

a tsz-

Az előadó
smertette a
zeti mozgalom
eredményeit is.

Egy év alatt
5341 család, 67
mint 18 000
választotta a
gazdálkodó

Ez év januárjában
des folytatódott
alatt 960 család,
hold földdel lép
vetkezettekbe.

A jelenleg 222 ter
zet van és ezektől
163 076 hold föl
Ezen felül van
mélőszövelkezi
amelyekben 236
holdon gazdálko
számok azt jele

a megyében
parasztág 25
megye szántó
24 százalékán
formában ge

A feloldés febru
is tovább tart, n
első hetében 25
hold földdel lép
vetkezettekbe. A
gyében már ez
termelőszövetkeze
ségeken is, ahol
volt tsz.

Utalt a besz
hogy eredmény
lennének, ha me
datos nevelőmu
na az elmúlt évb
ben is a középp

a szar

A beszámoló t
ben foglalkozt
elvtárs azokkal
amelyek még m
dulnak. Egyes he
sértik az alapsz
formában is, hog
háztájny terület, v
állomány

Előfordul, hogy
földet a közö
munkáltatják

Felhívta a figyelm
hogy egyes terme
telmé? az iroda, t
a porta jó rendjé
gával még nera
nek.

Példaként állított
rábí Petőfi T
vetkezett, ahol
rú a tisztaság, a
varon, épületben

Figyelmetesített, an
a termelőszövetke
tökkel való törődé
felelő lebecsülék
lat, pedig ezek i

Fejlett állattenyésztés nélkül nincs jövedelmező gazdálkodás

Nagysikerű megyei termelőszövetkezeti tanácskozás Debrecenben

Szombaton Hajdú-Bihar megye párt-vezérhajóbizottsága és a Hajdú-Bihar megyei Tanács Mezőgazdasági Igazgatósága megyei termelőszövetkezeti tanácskozásra hívta össze a termelőszövetkezeti vezetőket, legjobb dolgozókat. A tanácskozásra számosan jöttek el a megyéből egyenleg dolgozó parasztok is, hogy gyarapítsák ismereteiket a termelőszövetkezetek működésével, eredményeivel kapcsolatban.

Fülöp Imre elvtárs beszéde

Béres Sándor elvtárs, a megyei párt-vezérhajóbizottság titkárának megnyitó szavai után Fülöp Imre elvtárs, a Mezőgazdasági Igazgatóság vezetője tartotta meg beszámolóját a megyei termelőszövetkezetek helyzetéről. A részletes beszámolóban — amely több mint két órát vett igénybe — fő tököképpét adta Fülöp elvtárs a megyei helyzetnek és rámutatott azokra a feladatokra is, melyeknek megvalósításával további eredményeket érünk el Hajdú-Biharban.

— A Központi Vezetőség határozata — mondotta többek között — megállapítja, hogy

ha emelni akarjuk népünk életszínvonalát, ha bőséges étellemmel akarjuk ellátni a lakosságot, márpedig ezt akarjuk, akkor növelni kell a mezőgazdaság hozamát, annak minden ágában.

Feladatunkká tette ugyanakkor a mezőgazdaság szocialista szelctóinak szakszerű művelését. Kettős, de egységes feladat áll tehát előttünk.

Szép eredmények a tsz-mozgalom fejlesztésében

Az előadó részletesen ismertette a termelőszövetkezeti mozgalom számszerű eredményeit is.

Egy év alatt a megyében 5541 család, 6757 tag, több mint 18 000 hold földdel választotta a szövetkezeti gazdálkodás útját.

Ez év januárjában ez a fejlődés folytatódott és egy hónap alatt 940 család, 1153 tag 3115 hold földdel lépett be a szövetkezetekbe. A megyében jelenleg 222 termelőszövetkezet van és ezekben 20 525 tag, 163 076 hold földön dolgozik. Ezen felül van még 47 termelőszövetkezeti csoport, amelyekben 2361 tag, 13 000 holdon gazdálkodik. Ezek a számok azt jelentik, hogy

a megyében a dolgozó parasztok 25 százaléka a megye szántóterületének 24 százalékán szövetkezeti formában gazdálkodik.

A fejlődés február hónapban is tovább tart, mert a hónap első hetében 255 család, 952 hold földdel lépett be a szövetkezetekbe. Alakult a megyében már ez évben öt új termelőszövetkezet, olyan községekben is, ahol azelőtt nem volt tsz.

Utalt a beszámoló arra, hogy eredményeink jobbakké válnának, ha megfelelő céltudatos nevelőmunka folyt volna az elmúlt évben, de ez évben is a középparasztok so-

Nagyobb gondot a szarvasmarha-tenyésztésre

A beszámoló további részében foglalkozott Fülöp Imre elvtárs azokkal a hibákkal, amelyek még mindig előfordulnak. Egyes helyeken megsértik az alapszabályt olyan formában is, hogy nagyobb a háztáji terület, vagy az állatállomány.

Előfordul, hogy a háztáji földet a közös terhére munkáltatják meg.

Pelhívta a figyelmet arra is, hogy egyes termelőszövetkezeteknél az iroda, tanyaközpont, a porta jó rendjével, tisztaságával még nem sokat törődnek.

Példaként állította a nagyrábi Petőfi Termelőszövetkezetet, ahol mintaszervezet, ahol tisztaság, a rend udvaron, épületben egyaránt

figyelmetetett arra is, hogy a termelőszövetkezeti csoportoknál való törődés nem megfelelő, lebecsülik a csoportokat, pedig ezek is szocialista

Utalt a beszámoló arra, hogy súlyosan vétének az igazság ellen azok, akik az elmúlt év gazdag termését csak az időjárásnak tulajdonítják.

— Súlyos hiba volna nem látni dolgozó népünk szorgalmas munkáját — mondotta —, de elsősorban a megnövekedett gépi munkát, a fejlett agrotechnika széles körben való alkalmazását. Mi mással volna magyarázható az, hogy sokszor ugyanabban a dűlőben, egymás mellett földéken 1955-ben a termelőszövetkezetek búzából 17, őszi árpából 20, kukoricából 10 százalékkal termelt több. Nem véletlen volt ez.

a nagyzemmi gazdálkodás főlyéne bizonyosodott be. A növénytermesztésben elért eredményeinket nem követelték az állattenyésztésben elért eredményeink. A sertésállomány növekedett ugyan, de csökkent a szarvasmarha állomány, különösen a tehének száma. A mulasztás pótlására a teendők megosztása a két héttel ezelőtt tartott megyei pártbizottsági határozat.

Jónak mondható a termelőszövetkezeti mozgalom fejlődése a püspökladányi járásban. Igaz, hogy ezért meg kellett dolgozni, be kellett bizonyítani, hogy

a nagyzemmi gazdálkodás az az út, amelyen valóban nagy eredményeket lehet elérni.

A középparasztok meggyőzésével azonban még baj van, azok még mindig bizonyos mértékben hűzódznak a termelőszövetkezetbe való belépéstől. Ebben pedig a termelőszövetkezetek is hibásak. Igazolja ezt a mi példánk. Az elmúlt években, amikor már 3000 hold volt a földterületünk, úgy gondoltuk, mi már elegend vagyunk. Nélünk is bizonyos befelé fordulás volt tapasztalható. Tavaly már javítottunk ezen

ennek eredménye, hogy tagságunk szinte hétről hétre gyarapodott s a belépettek 35 százaléka középparaszt.

A középparasztok az én meggyőződésem szerint túlnál akarják, mi lesz a sorsuk a szövetkezetben. Nézzek meg nálunk. Jöjjenek el hozzánk a középparasztok, s ne csak a gazdaságot, a termelőszövetkezet munkáját nézzék meg, hanem a tagok kamráját, akik egy-két évvel ezelőtt még mint középparasztok dolgoz-

Az 1954. évben 22,7 forint volt egy munkaesélyért, az elmúlt évben, ha beszámítjuk a prémiumokat is, akkor egy munkaesélyért 33,78 forint.

— Annak, hogy 1955-ben komoly eredményeket értünk el — mondotta — az alapvető okai között ott van a párt-szervezetek, géppállomások, az állami szervek vezetőinek és dolgozóinak jó munkája.

jellegű társulások. Szükség van arra, hogy figyeljenek munkájukra és segítsék őket a járások, községek vezetői. Nyomatékosan hívta fel a figyelmet az új termelőszövetkezetekre.

— Gondoskodni kell arról — mondotta, hogy az új termelőszövetkezetek beadási kötelezettségének biztosítása meglegyen. Már most állítsák be erre a célra a sertéseket. Ne kezdjék úgy első évüket, hogy nem tesznek eleget az állam iránti kötelezettségüknek. Szólt a beszámoló a géppállomások szerepéről, a szerződés-kötések fontosságáról és a mezőgazdaság nagy felelősségéről. A mezőgazdaság szaktanácsadója a szövetkezetnek és az elnökök feladata, hogy a tagságot minden esetben meggyőzzék a mezőgazdaság helyes javaslatairól.

A termelőszövetkezeti párt-szervezetekről szólva ezt mondta az előadó:

Minden eredményünk alapja és kiindulópontja a párt segítő ereje, irányító képessége.

Nyilvánvaló, hogy ahol a párt-ellenőrzés jó, ott nem maradnak el az eredmények. Ott jó rend van és a tagságra támaszkodva születnek a határozatok, javaslatok. Az a helyes, ha a pártvezetőség aktív felteket szervez és azokon tárgyalják meg a fontosabb kérdéseket. Mozgósítsák ezzel az egész tagságot a magasabb eredmények elérésére.

Szervezzenek versenymozgalmat a 10,5 mázsás búza, a 30 mázsás kukorica és a 200 mázsás kukorica-termes elérésére.

A cél elérése érdekében már most készítsék elő a fejtrágyázásra alkalmas istállótrágyát. Hordják ki a földékre utolsó szegm a trágyát,

Jámor István, a földesi Rákóczi Tsz elnöke: Szívesen látjuk az egyenleg dolgozó parasztokat

A nagy tetszést aratott beszéd után a termelőszövetkezeti tanácskozás résztvevői hozzászóltak a termelőszövetkezeti mozgalom problémáihoz. Többek között felszólalt Jámor István elvtárs, a földesi Rákóczi Termelőszövetkezet elnöke, a szocialista munka hőse. Beszédében a következőket mondta:

Jónak mondható a termelőszövetkezeti mozgalom fejlődése a püspökladányi járásban. Igaz, hogy ezért meg kellett dolgozni, be kellett bizonyítani, hogy

a nagyzemmi gazdálkodás az az út, amelyen valóban nagy eredményeket lehet elérni.

A középparasztok meggyőzésével azonban még baj van, azok még mindig bizonyos mértékben hűzódznak a termelőszövetkezetbe való belépéstől. Ebben pedig a termelőszövetkezetek is hibásak. Igazolja ezt a mi példánk. Az elmúlt években, amikor már 3000 hold volt a földterületünk, úgy gondoltuk, mi már elegend vagyunk. Nélünk is bizonyos befelé fordulás volt tapasztalható. Tavaly már javítottunk ezen

ennek eredménye, hogy tagságunk szinte hétről hétre gyarapodott s a belépettek 35 százaléka középparaszt.

A középparasztok az én meggyőződésem szerint túlnál akarják, mi lesz a sorsuk a szövetkezetben. Nézzek meg nálunk. Jöjjenek el hozzánk a középparasztok, s ne csak a gazdaságot, a termelőszövetkezet munkáját nézzék meg, hanem a tagok kamráját, akik egy-két évvel ezelőtt még mint középparasztok dolgoz-

Az 1954. évben 22,7 forint volt egy munkaesélyért, az elmúlt évben, ha beszámítjuk a prémiumokat is, akkor egy munkaesélyért 33,78 forint.

— Annak, hogy 1955-ben komoly eredményeket értünk el — mondotta — az alapvető okai között ott van a párt-szervezetek, géppállomások, az állami szervek vezetőinek és dolgozóinak jó munkája.

jellegű társulások. Szükség van arra, hogy figyeljenek munkájukra és segítsék őket a járások, községek vezetői. Nyomatékosan hívta fel a figyelmet az új termelőszövetkezetekre.

— Gondoskodni kell arról — mondotta, hogy az új termelőszövetkezetek beadási kötelezettségének biztosítása meglegyen. Már most állítsák be erre a célra a sertéseket. Ne kezdjék úgy első évüket, hogy nem tesznek eleget az állam iránti kötelezettségüknek. Szólt a beszámoló a géppállomások szerepéről, a szerződés-kötések fontosságáról és a mezőgazdaság nagy felelősségéről. A mezőgazdaság szaktanácsadója a szövetkezetnek és az elnökök feladata, hogy a tagságot minden esetben meggyőzzék a mezőgazdaság helyes javaslatairól.

A termelőszövetkezeti párt-szervezetekről szólva ezt mondta az előadó:

elsősorban a tengeri és cukorrépa földek trágyázásához. A négyzetes vetést ne csak a kukoricánál, hanem a napraforgónál is alkalmazni kell. Utalt arra, hogy a növénytermelés hozamainak emelése mellett az állattenyésztésre is nagy gond legyen. Hízaljaknak több sertést és vezessék be a szarvasmarhatenyésztést.

Fejlett állattenyésztés nélkül nincs jól jövedelmező gazdálkodás.

— Megyénk termelőszövetkezeti vezetői és tagsága, párt- és állami vezetőink és dolgozóink szakértelmé, áldozatkészsége, eltökéltsége a mezőgazdasági hozamok emelésére és a mezőgazdaság szocialista átszervezésében való előrelépésére, biztositják arra, hogy pártunk célkitűzéseit megvalósítsa is győzelemre visszük — fejezte be beszámolóját Fülöp Imre elvtárs.

Jámor István, a földesi Rákóczi Tsz elnöke: Szívesen látjuk az egyenleg dolgozó parasztokat

A nagy tetszést aratott beszéd után a termelőszövetkezeti tanácskozás résztvevői hozzászóltak a termelőszövetkezeti mozgalom problémáihoz. Többek között felszólalt Jámor István elvtárs, a földesi Rákóczi Termelőszövetkezet elnöke, a szocialista munka hőse. Beszédében a következőket mondta:

Jónak mondható a termelőszövetkezeti mozgalom fejlődése a püspökladányi járásban. Igaz, hogy ezért meg kellett dolgozni, be kellett bizonyítani, hogy

a nagyzemmi gazdálkodás az az út, amelyen valóban nagy eredményeket lehet elérni.

A középparasztok meggyőzésével azonban még baj van, azok még mindig bizonyos mértékben hűzódznak a termelőszövetkezetbe való belépéstől. Ebben pedig a termelőszövetkezetek is hibásak. Igazolja ezt a mi példánk. Az elmúlt években, amikor már 3000 hold volt a földterületünk, úgy gondoltuk, mi már elegend vagyunk. Nélünk is bizonyos befelé fordulás volt tapasztalható. Tavaly már javítottunk ezen

ennek eredménye, hogy tagságunk szinte hétről hétre gyarapodott s a belépettek 35 százaléka középparaszt.

A középparasztok az én meggyőződésem szerint túlnál akarják, mi lesz a sorsuk a szövetkezetben. Nézzek meg nálunk. Jöjjenek el hozzánk a középparasztok, s ne csak a gazdaságot, a termelőszövetkezet munkáját nézzék meg, hanem a tagok kamráját, akik egy-két évvel ezelőtt még mint középparasztok dolgoz-

Az 1954. évben 22,7 forint volt egy munkaesélyért, az elmúlt évben, ha beszámítjuk a prémiumokat is, akkor egy munkaesélyért 33,78 forint.

— Annak, hogy 1955-ben komoly eredményeket értünk el — mondotta — az alapvető okai között ott van a párt-szervezetek, géppállomások, az állami szervek vezetőinek és dolgozóinak jó munkája.

jellegű társulások. Szükség van arra, hogy figyeljenek munkájukra és segítsék őket a járások, községek vezetői. Nyomatékosan hívta fel a figyelmet az új termelőszövetkezetekre.

— Gondoskodni kell arról — mondotta, hogy az új termelőszövetkezetek beadási kötelezettségének biztosítása meglegyen. Már most állítsák be erre a célra a sertéseket. Ne kezdjék úgy első évüket, hogy nem tesznek eleget az állam iránti kötelezettségüknek. Szólt a beszámoló a géppállomások szerepéről, a szerződés-kötések fontosságáról és a mezőgazdaság nagy felelősségéről. A mezőgazdaság szaktanácsadója a szövetkezetnek és az elnökök feladata, hogy a tagságot minden esetben meggyőzzék a mezőgazdaság helyes javaslatairól.

A termelőszövetkezeti párt-szervezetekről szólva ezt mondta az előadó:

Vorosilov elvtárs választávirata az MDP KV üdvözetére

Szívből jövő forró köszönetet mondok a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének 75. születésnapom alkalmából küldött baráti üdvözetéért és jó kívánságaiért.
Moszkva, Kremel, 1956. február 10.

K. VOROSILOV

A Pravda közli Rákosi elvtárs cikkét

A TASZSZ jelenléte: A Pravda közli Rákosi Mátýásnak, a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetősége első titkárának „A Szovjetunió hatodik öt éves tervének nagy nemzetközi jelentősége” című cikkét.

ROMÁN ÉS MAGYAR TISZTEK TALÁLKOZÓJA DEBRECENBEN

A népek barátságát két eseményei szilának Debrecenben. Szombaton kedves vendégek érkeztek Debrecenbe: a Román Néphadsereg Oradea Maré-i helyőrségének tiszti küldöttsége látogatott el — két napra — a debreceni helyőrség tisztjeihez, katonáihoz.

A vendégek fogadására már napokkal ezelőtt készültek a helyőrségben. A tiszti klub termáiban mindenütt vörös és a két nemzet nemzetiszínű zászlói függtek s a bejárat fölött románnyelvű felirat ívelt át: „Szeretettel üdvözlöljük román barátainkat”. — A lakonyában — amelyet majd meglátogatnak a román tiszti küldöttség tagjai — ugyancsak ünnepi dísz mindenütt: zászlók, feliratok — a körletekben, kultúrszobákban még példásabb, még nagyobb a rend.

A helyőrség tisztjei a tiszti klubban gyülekeztek a román elvtársak fogadására. A várakozók között nagy volt az izgalom — s ez nem is volt csoda, hiszen ez az alkalom arra, hogy határon túli katonavendégek érkeznek hozzánk. Beszélgetnek és leginkább arról folyik a szó, hogy mit mutatnak majd a román elvtársaknak. Jól tudják valamennyien: ez a kétnapos találkozás és még az ezután következő találkozások méginkább elmélyítik a román és a magyar néphadsereg közötti fegyverbarátságot, mert ezt a látogatást — idő múltával — viszontlátogatás követi majd, utána újra a román elvtársakat látják vendégül itt, Debrecenben... E találkozások során a két — egymástól nem is olyan messze fekvő román és magyar helyőrség tisztjei, katonái mindinkább ismerik egymást s tapasztalataik kicserélésével, még jobb, még eredményesebb munkát végezhetnek.

Nagy József hadnagy elvtárs a klubbarátságok ott van a várakozó tisztiek között. Sokan veszik körül, hallgatják, amit az érkező vendégekről mond. Arról beszél: a vendégek között vannak Turku Mihaj és Serban Nicoale magy elvtársak, akik részt vettek a magyarországi felszabadító harcokban, közvetlenül Debrecen felszabadításában. Minden biznnyal sok érdek és tanulságos történetet

— Igen, — mondta — Debrecen újfészületet, újjáforé málodott az elmúlt tíz szabad esztendő alatt. Hígytédék el elvtársak, nagyon örülök, hogy itt láthatom ezt a várost, amelynek felszabadításáért én is harcoltam.

Az asztalnál Csorba László örnagy elvtárs állt fél ebben a pillanatban. Kezében pohár... — Üritük poharainkat elvtársak, a magyar és a román nép testvéri barátságárá, a magyar néphadsereg egy-veherbarátságárá.

Összecsendültek a poharak.

A vacsora után a román elvtársak a Központi Kultúrotthonba mentek és megnézték a Magyar Néphadsereg Vörös Csillag Erdemrenddel kitüntetett művészegyüttesének műsorát. Az együttes gazdag, színes és változatos műsora nagyon tetszett vendégeinknek. Az előadás után a tiszti klubban folytatódott a baráti találkozó.

Köti Gábor, a püspökladányi járási pártbizottság titkára: Keményebb harcot a kulákság ellen

Köti Gábor elvtárs, a püspökladányi járási pártbizottság titkára a termelőszövetkezetekben levő párt-vezetők fontosságáról beszélt. Megállapította, hogy azokban a termelőszövetkezetekben, ahol jól működik a párt-vezetés, ott munkája megvalósul a gazdasági eredményen. Ott azonban, ahol nincs párt-vezetés, az ellenség is nagyobb teret talál. Ezt példákkal is illusztrálta.

A kabai Béke Termelőszövetkezetben 1955-ig nem volt párt-vezetés, a termelőszövetkezetben csendőrök, kulákok turakodtak be.

Felszólalásában különösen hangsúlyozta az osztályellenesség elleni harcot, a termelőszövetkezetekben megbúvó idegen elemek kicserélését, melyben döntő feladata a párt-vezetőknek van. Kovács Sándor jósai egy-

beszélnek majd el a felszabadító harcokból.

Az óra mutatója fél ötöt mutat...

— Itt vannak... — kiált valaki a román elvtársak... A fogadás, a kölcsönös üdvözlések, köszöntések bensőséges percei következtek ezután.

A helyőrség tisztjei nevénben Csorba László örnagy köszöntötte a vendégeket. Az üdvözlő szavakra Tudor Nicoale alezredez, a román tiszti küldöttség vezetője válaszolt.

Az üdvözlések után a román vendégek — magyar tisztek kíséretében — az este terembe vonultak s a vacsora közben megindult a beszélgetés, az ismerkedés. Serban Nicoale örnagy elvtársal egész sereg tiszti vette körül. Sok-sok kérdést intéztek hozzá, a régi harcoshoz, aki részt vett a nagy debreceni páncélos csatában, s az elsőként vonult be a városba... Emlékszik a tízenegy év előtti Debrecenre: romos, bombáktól szagátott, kiégett volt a város nagyrésze. S ma? Amikor jöttek, autóbusszokkal végig jöttek a városon — s mint ahogy mondja: örömmel nézték Turku elvtársakkal együtt a megszüpült várost, a házakat, az utcákat, a fényes útszeleket.

— Igen, — mondta — Debrecen újfészületet, újjáforé málodott az elmúlt tíz szabad esztendő alatt. Hígytédék el elvtársak, nagyon örülök, hogy itt láthatom ezt a várost, amelynek felszabadításáért én is harcoltam.

Az asztalnál Csorba László örnagy elvtárs állt fél ebben a pillanatban. Kezében pohár... — Üritük poharainkat elvtársak, a magyar és a román nép testvéri barátságárá, a magyar néphadsereg egy-veherbarátságárá.

Összecsendültek a poharak.

A vacsora után a román elvtársak a Központi Kultúrotthonba mentek és megnézték a Magyar Néphadsereg Vörös Csillag Erdemrenddel kitüntetett művészegyüttesének műsorát. Az együttes gazdag, színes és változatos műsora nagyon tetszett vendégeinknek. Az előadás után a tiszti klubban folytatódott a baráti találkozó.

Az asztalnál Csorba László örnagy elvtárs állt fél ebben a pillanatban. Kezében pohár... — Üritük poharainkat elvtársak, a magyar és a román nép testvéri barátságárá, a magyar néphadsereg egy-veherbarátságárá.

Összecsendültek a poharak.

A vacsora után a román elvtársak a Központi Kultúrotthonba mentek és megnézték a Magyar Néphadsereg Vörös Csillag Erdemrenddel kitüntetett művészegyüttesének műsorát. Az együttes gazdag, színes és változatos műsora nagyon tetszett vendégeinknek. Az előadás után a tiszti klubban folytatódott a baráti találkozó.

Párt és pártépítés

Az újjá választott alapszervezeti vezetőségek néhány feladatáról

PARTUNK ALAPSZERVEZETEIBEN újjá választották a pártvezetőségeket. A vezetőségválasztás időszaka nagy lendületet adott pártéletünknek. Ebben az időszakban szinte lemérhető volt a kommunizmus, de a pártönkívüliek aktivitása, munkalendülete is.

Ezt az aktivitást, lendületet a pártvezetőségek beszámolóinak nagymértékben fokozták. Ahol a beszámoló alapos értékelést adott az elmúlt két év munkájáról, elemzett — az elkövetett hibákat és az eredményeket is, ott a tagság jó javaslatával, véleményével bíbor elmondásával további biztositást teremtett meg a pártélet egészséges fejlődésének. Mindezeket a jóirányú előrehaladási folyamatokat, illetve ezek további fejlődését az új vezetőségek hivatottak továbbfejleszteni, elmélyíteni.

Ami eddig csak szórványosan egy-két helyen volt tapasztalható, ezt most általában túlnyomó helyen megkapják az új vezetőségek: ez pedig az alulról jövő kezdeményezés, a helyi problémákhoz történő hozzászólás, útmutatás a megválasztott vezetőségek főv munkájához.

Az előkészítés ideje alatt az alapszervezetek sokkal többet foglalkoztak a pártközeli, közelálló dolgozókkal, ami a tagjelölt felvételek számának növekedésében jelentkezett. De a pártönkívüliek további érdeklődését is biztositotta a párt iránt. Jelentkeztek ezekben, hogy a pártoktatás szervezettebb, látogatottabb lett és abban is, hogy a pártoktatásba bevontak aktívabban kapcsolódtak be a szeminárium, vagy a konferencia vitáiba.

A taggyűlések most sokkal jobban vonzódtak a párttagokhoz. A tagság úgyszólván mindenütt teljes számban megjelent, csak néhány helyen kellett a polgári járásban a taggyűlést elhalasztani.

Az újjá választott taggyűlések általában jó határozatokat hoztak. Ezek főleg az eddigi pártmunka hiányosságainak, fogyatékosságainak megjavítását célozzák, feltételezve, hogy az új vezetőségek a hozott határozatokat az elkészítendő munkatervük magjává teszik és elsőrendű feladatuknak tekintik a megvalósítását.

A tagság kitüntető bizalmát élvezi az a kommunista, akit megválasztanak a taggyűlésen, hogy az elkövetkező időben az alapszervezet kommunizmusát irányítja, vezeti. Biztosítják az annak, hogy a tagság segíti a vezetőséget, véleményével, pártserű bírálatával könnyíti munkáját, a hozott határozatok végrehajtásában aktívan részt vesz, mert hiszen akaratuk szerinti vezetőség áll az alapszervezet élén.

MÁSODIK ÖTÉVES TERVUNK végrehajtása feladatát állít pártszervezetünk elé. Nehéz munka vár minden egyes pártszervezetre, minden kommunista. Ehhez

a munkához alaposan megfontolt, tervszerű irányítás, nagy szervezetség szükséges.

Az új vezetőségnek első feladata a munkaterv elkészítése. Ez határozza meg az alapszervezet legfontosabb feladatait meghatározott időszakra, felmérve a rendelkezésre álló erőket, az egyes feladatok megoldási időpontját a megvalósításra felelős párttag megszervezésével.

A munkaterv könnyen áttekinthető legyen, a konkrét tennivalók rövid megfogalmazásával. A döntő feladatokra irányuljon (oktatás, tag- és tagjelöltfelvétel, tömészszerzési munka, tsz-fejlesztés, stb.). Ez teszi lehetővé az ellenőrzést, segíti a végrehajtás megszervezését, ellenőrzését.

A munkaterv alapján az alapszervezet vezetősége kéthetenként megtartja vezetői ülését. Az előre meghatározott napirendi pontok szerint megvitálgatják a végzett munkát, a megtett intézkedéseket, ellenőrzik az előzőleg hozott határozatokat. A vezetőségi üléseken két napirendi pontnál általában többet nem helyes foglalkozni, mert a hosszú ülésezések érdektelenné válnak, a vezetőségi tagok a lényegesebb problémáknál már nem tudják a megbeszélésre összpontosítani a figyelmüket.

Az alapszervezeti vezetőségek egyik legfontosabb feladata a párttagság nevelése, elméleti képzettségük állandó fokozása.

TERMÉSZETESEN a vezetőség ezt úgy tudja megvalósítani, ha minden egyes tag személyes példamutatásával jár elől a tagság előtt. Nem lehet jó vezető az, aki a vezetettéktől elmarad. Pártunk Szervezeti Szabályzata értelmében a párttag kötelessége, hogy fejlessze szakadatlanul politikai és szakmai tudását, emelje műveltségét, sajtóitja el a marxizmus-leninizmus alapjait. A szervezeti szabályzat e pontja vonatkozik minden egyes párttagra, tagjelöltre.

Az elkövetkezendő idők egyik legnagyobb feladata: a falusi szocialista átszervezése, a termelőszövetkezeti mozgalom fejlesztése. Ebben a munkában a falusi párt-alapszervezetekre vár a legnagyobb munka. Ezt a munkát is csak az a pártszervezet tudja megoldani, amelynek vezetősége, de minden egyes tagja tisztában van pártunk elméletével. Vajon hozzáfoghatnak-e ehhez a munkához, akik nem látják tisztán Lenin szövegekre vonatkozó tanításait? Megérthetik-e, hogy a szigorú önkéntesség betartása nem azt jelenti, hogy tétlenül nézzük, míg az egyenleg dolgozó parasztonk önmaguktól, minden segítség nélkül eljutnak a termelőszövetkezetekig? Vagy a növényi és állati terméshozam növelése érdekében tud-e az a pártszervezet eredményes munkát végezni, ahol nincsenek tisztában azzal, hogy ez hogyan erősíti népi demokráciánk államunkat, hogyan hat ki a munkás-paraszt szövet-

ség további szilárdulására és, hogyan érvényesül ezen keresztül az egész ország lakosságának anyagi és kulturális szükségleteinek egyre jobb kielégítése?

Az alapszervezet vezetőségének természetesen gondoskodnia kell arról is, hogy a legjobb pártönkívüliek is — elsősorban a pártvezetőségekkel — olyan tervei vannak, hogy tagjelöltként felvesszék a pártba — részt vehessenek a politikai oktatásban.

AZ ALAPSZERVEZETEK igen fontos feladata a párt politikájának megmagyarázása, népszerűsítése. Ezt a tömegek között végzett nevelőmunkát a párttagok és pártönkívüli népmunkások segítségével tudják a pártszervezetek megvalósítani. A kommunista pártok ereje a tömegekben van azok helyes meggyőzés nevelésében, vezetőségében. A jól felkészített népmunkások keresztül tudják az alapszervezetek a területükre eljuttatni a pártvezetőség által megadott feladatokat, harcban vinni a párt előtt álló feladatokat megvalósítása érdekében.

Sokrétű munkatereit van a népmunkásoknak. Nap mint nap megalkuvás nélkül harcolnia kell népi demokráciánk minden rendű és rangú ellenében. Harcolnia kell a munkafegyelm megőrzéséért, az állampolgári kötelesség megteremtéséért, a régi, maradt szokások ellen.

De harcolnia kell minden újért, ami fejlődésünket előreviheti. Termelőszövetkezetnél a gépi munka megbeszélése, a termelőszövetkezeti demokrácia megszilárdítása, a géppálmásokon az egyre jobb minőségű munka, állami gazdaságokban a szocialista verseny megbeszélése, hivatalokban, tanácsnál a hivatali fegyelm megszilárdítása érdekében.

Mindezeket a népmunkásokat csak úgy tudják elvégezni, ha az alapszervezet vezetősége a legszorosabb kapcsolatban áll velük, ha úgyszólván nem működik el nap, hogy a népmunkások ne találkozzanak a vezetőséggel. A vezetőség feladata, hogy alaposan, behatóan tanulmányozza a népmunkások munkáját, módszereit, a tömegekkel való kapcsolatát, mert csak így tudja helyesen, célszerűen irányítani, segíteni munkájukat újabb és újabb kezzeleghatót érvekkel felgyerezni feladatuk elvégzéséhez.

A pártvezetőség akkor képes jól dolgozni, ha tájékozott a rendszeresen a népmunkások — megszabott és soronkövetkező feladatokat — de tájékozódik is rendszeresen a népmunkáktól — ezzel biztosítja az új feladatok megoldását.

LEGNAGYOBB ESEMÉNY az alapszervezetek életében a taggyűlés, a kommunista tanácskozás, az alapszervezetek legfelsőbb szervei taggyűlések rendszeres megtartása, a vezetőség kollektív beszámolója — ezek tartalmát — alapfeltetele az alapszervezetek jó munkájá-

nak. Előkészítése megfontolt, alapos munkát kíván. Ha jó a szervezés, a tagság szívesen megy, várja a taggyűlés napját, ha jó a beszámoló, a tagság aktívan részt vesz a vitában. A beszámoló vezetői ülésen előzőleg meg kell tárgyalni.

A mozgósítást a pártbizalmiakon keresztül kell megszervezni. A pártcsoportbizalmi felelős a hozzátartozó kommunizmus neveléséért, fejlődéséért, pártserű magatartásáért. A taggyűlés előtt a pártbizalmi tájékoztatja pártcsoportját, ismerteti a napirendet, a taggyűlés idejét. Amennyiben a taggyűlésen tag- és tagjelöltfelvétel is szerepel megvitálgatja a felvételre kerülő személyt, állásfoglal a pártcsoport a felvétel mellett. De felkészül a taggyűlés anyagának aktív megvitatására, a tárgyra vonatkozó javaslatok, vélemények, bírálatok elmondására.

A vezetőség a taggyűlésen számol be a végzett munkáról, az előző taggyűlésen hozott határozatok végrehajtásáról — ez a taggyűlés megszabja a következő feladatokat. Taggyűlés elé terjeszt döntést végelt a pártba jelentkezettek, esetleges fegyelmi ügyeket. Bírálja a vezetőség munkáját — ha szükséges — de személyre való tekintet nélkül bírálja a párttagság minden olyan tevékenységét, ami a kommunista erkölcsbe, a pártfegyelm előírásába ütközik. Összintén feltárja a vezetőség munkájában lévő hiányosságokat, hogy a tagság ezt megvitassa. Javaslatával segítse ezek megszüntetését — de hozzásegíti a tagságot, hogy egyes kommunista hibákat, fogyatékosait segítse egymásnak leküzdni.

NAGY MEGBECSÜLÉST jelent a pártszervezet vezetőségébe kerülni. Ez a tagság egyenes bizalmának megnyilvánulása. Erre a bizalomra jó munkával kell válaszolni.

Az alapszervezet vezetőségének igen sokrétű a munkája. A már elmondottak csak egy kis részét képezik mindennapi tevékenységének. Ezenkívül még számtalan munkatereit van a vezetőségnek. A DISZ, tömészszerzési, tömészmunkák, stb. — val a jó állandó rendszeres foglalkozása. Pártunk Szervezeti Szabályzata világosan meghatározza a párt-alapszervezet vezetőségének tennivalóit.

Bár a munka bonyolult és sokrétű, mégis szép és jól megoldható. Hiszen ott áll a vezetőség előtt az egész párttagság. Az a tagság, melynek irányítása, vezetése, nevelése a legjobb, a legbiztosabb tudomány, a marxizmus-leninizmus tudományával eredményesen oldható meg. És a tagság a jó vezetők irányításával kész párttagokból álló minden feladatban áldozatkészen, pártúhien részt vállalni.

BÉLAY ÁRPÁD, a polgári járási pártbizottság első titkára.

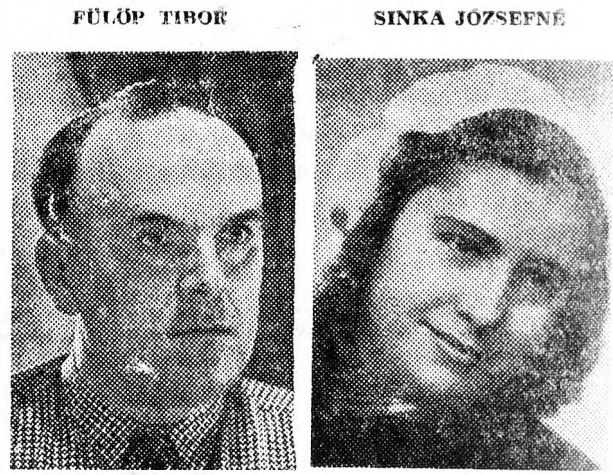
Négyen a Hajdúsági Gyógyszergyár legjobbjai közül

A magyar gyógyszeripar egyik „fellegvárának”, a Hajdúsági Gyógyszergyárnak új, nagy jelentőségű versenybontakozott ki az évi terv teljesítésére. A dolgozók felajánlásaikban azt ígérték meg, hogy december 31-ig tervben felül 2 433 327 forint értékű gyógyszert adnak a lakosságnak.

Az alábbiakban a gyógyszergyártás négy élenjáró és fardadhatatlan szorgalmú munkásáról adunk rövid tájékoztatást.

ZSUROVITZ SÁNDOR és GERŐCZ TIBOR egyszerű villanyszerelőből lett a gépek és szerkezetek szakavatott ismerője, üzemi műszerész. Segítségével az üzemen több fontos műszert hazig készített el. A technika fejlesztése című kiállításban bemutatott elektromos rotaméter jó kivitelezése is Gerőcz elvtárs jó munkáját dicséri. Gerőcz elvtárs 1955 őszén kiváló dolgozó kitüntetését kapott.

FÜLÖP TIBOR és SINKA JÓZSEFNÉ a Hajdúsági Gyógyszergyár legrégebbi dolgozó közepé tartozik. Jelenleg a feldolgozó részleg főművezetője. Eredményes és szorgalmas munkája jutalmul már többször megkapta a sztahanovista és a szakma kiváló műszaki dolgozója címet, legutóbb pedig a nehézipar kiváló dolgozója jelvényvel tüntették ki. Fülöp elvtárs, mint kiváló újtító és főművezető jelentősen hozzájárult ahhoz, hogy a gyár januári tervét jóval a 100 százaléknál felül teljesítette.

Megkezdődött a tbc elleni küzdelem he' e

Szombaton délelőtt 11 órakor a városi tanácsháza tanácstermében nagy érdeklődéssel megkezdődött a tbc elleni küzdelem hetét. Az ünnepségen megjelentek a klinikai főorvosok, körzeti orvosok, egészségügyi dolgozók, valamint számos érdeklődő. Az ünnepség szavaiattal kezdődött. Stejfan Béla tanár Adv: Az Öreg Kuntané című versét adta elő.

Részlethitel-akció A Felkereskedelmi Minisztérium közleménye. A dolgozók kívánságát figyelembe véve tovább szélesítik a részlethitel-akciót. Budapestben és a nagybányvidéki városokban február 14-től a bérből és fizetésből élő dolgozók, a kisipari vállalkozás résztvevői részlethitel-akcióban vehetnek részt. Csőbútorok (reklamák és garnitúrák), stíl-bútor garnitúrák, padlókefélogép, V. K. márkájú porcsívó, zeneszekrény, rádió 1800 forinttól, teljes magnetofon berendezés, Mommikon fényképezőgép, magyar gyártmányú fotó-nagyító-gép kétpár-evezős és vitorlás csónakok és Sirály csónakmotor.

A Hajdúnánási Állami Gazdaságban befejezik a téli gépjáratást. Késő őszi dolgoztak a szántóföldeken a Hajdúnánási Állami Gazdaság traktorosai. A gépek javítását emiatt csak január első napjaiban kezdték meg. A gépjárató brigádok között meg volt teremtve a jó összhang, így a munka igen jól haladt. Ennek tudható be, hogy a késői kezdés ellenére, határidő előtt, február 9-re a gazdaság gépcsoportja befejezte a téli gépjáratást. Megjavított 21 traktort, főjavítással és folyó javítással, 14 ekét, hat kultivátort, 12 tárcsát, 16 vetőgépet és 47 egyéb kis mezőgazdasági gépet.

Jó jövedelmet biztosít a szerződéses állathizlalás. Szarvasmarha akciók, Hízottbika akció, Selejtethén és ökr hizlalási akció, Úszó hizlalási akció. Adatási súlykövetelmény: 400 kg-tól, 100 kg ráhizlalás, 350 kg-tól. Arak: Ext. — II. o. minőség esetén: 9—14 Ft., Ráhizl. súly: 14 Ft, Béall. súly: Szabad áron 8—12 Ft.

A táj... szála valah... col. A házak... és a magasy... kézjegye. M... a villamosol... üvegeket és... az északi sz... behúzott ny... Hogyan t... cenben? Hog... leginkább az... tik el munká... város s gyu... nalfelvétele... A legelső... a taxisofőr... palota előtt... leg levegőse... és Jánosna... éve szobái... dési Vállalat... tudjuk, hogy... és most sem... napi 12 óras... nincs kibélt... kifogásolják... — Jó idő... de mikor ha... magyarázza... hiába tartan... sofforok, még... nek haza este... A következő... Róza utcai au... kos és hideg u... gyedőrában in... és a forgalom... zord időjárás... gitó. Az autób... rendszerint in... van rá, a vide... növebb baj. A... kó Zoltán és... szíttelész dolgo... ban. A hideg é... koribb az üze... zóiban az üze... ző segítségére... Egy-két jog... itt is akad... használatos ké... üzemi képtelen... és kijavításra... kodtak. Sok b... buszvezetőket... kal is sok idő... tén például eg... orát is igénybe... kárt okoz a v... Mennyire in... mondják —, h... A termelősz... galom széles... napra tapasz... Biharban. Új t... zetek alakulna... be is száznál... új tagok, akik... a meggyőződés... az új útra. Nagy jelentős... vetkezést mo... fejlesztését tek... talatsere látog... egyénleg dolgo... ra legerősebb... saját szemével... ját maga győz... a tapasztalat... ban jórészen... le, hogy a meg... melőszövetkeze... mondotta, hog... milyen szegér... nyek között ind... nak és most m... ményeket tudn... A legtöbb he... adósk maradt... módszernek az... ahogyan előre... len módon el... ményeket. Megmu... a termelés... földj... gazdasági épüle... ritkán fordult... melőszövetkeze... gánéletével ház... zésével háztáji... is részletesen... tek volna. Hiba... csak a szöve... szólt sokszor a... s háttérbe szo... tagok, pedig az... mutalása, az ó

Nem akadályozza a munkát a tél

EGY „HIDEG” NAP DEBRECENBEN

A táj most zord. A hőmérő higany-szála valahol mínusz 15 fok körül táncol. A házakon, tereken, apró bokrokon és a magasvezetéseken mindenütt a tél kézjegy. Mint deres vasparipák futnak a villamosok, dör csipkészi a kirakati-vegeket és kitaróan, kegyetlenül fúj az északi szél. Az utcákon az emberek behúzott nyakkal közlekednek.

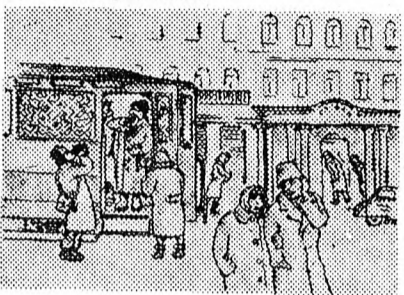
Hogyan telik el egy téli nap Debrecenben? Hogy állnak helyt azok, akik leginkább az utcán és a szabadban töltik el munkaidejüket? Járjuk végig a várost s gyűjtünk össze néhány pillanatképet.

A legelső ember, akivel beszélgetünk a taxisófián. Társaival együtt az Alföldi palota előtt topog és olykor-olykor meleg levegővel fújja tele a tenyerét. *Kecskés Jánosnak* hívják, ahogy mondja őt évi szolgálatát az 52-es Autóközlekedési Vállalatnál. Szavaiból hamar megtudjuk, hogy sosem szerette a hideget és most sem örül annak. Különösen a napi 12 órás szolgálatot így délidőben nincs kibékítve. Valahogy társai is ezt kifogásolják.

— Jó időben persze nincs semmi baj, de mikor hat oldalról fúj a szél... magyarázza. Hiába van sok „fuvár”, hiába tartanak ki keményen a taxi-

na a „forgalom” rendelkezésére. A másfél tonnás „Wippon” elsősorban itt, Debrecenben rövid idő alatt a helyszínre szállíthatná a cseréhez szükséges kerekeket. Csak gondolkodni kellene a dolgon.

Búcsút mondva az autóbusszoknak a Csapó utca sarkához épp akkor érkezünk, mikor finom illatú és gőzölgő feketekávéval kínálják a villamoskocsik vezetőit és kalauzeit. A mindig szelless és jó részben nyitott motorkocsik vezetőinek és velük együtt természetesen a kalauzoknak is rendkívül jólesik az ilyenfajta gondoskodás.

„Le a kalappal a DVV előtt” — nevetnek össze tréfásan.

Persze a délelőtti „meleg fogadtatás” nemcsak Póór Gábornak és társainak, hanem másoknak is jut. A jó meleg feketekávé minden öt órában eljut *Paróczk János* kocsivezetőhöz épp úgy, mint *Fejes Árpád* sztahanovista kalauzhoz, aki a Kossuth utcai villamoson áll posztot ezen a hideg hétköznapi délelőttön.

Jó a kávé, jó forró és édes, így a fagyos hangulat is felenged csakhamar. Ugyannyira, hogy mire az indulás ideje eljön Poórné már vigan út az 50-es csemettyűjére és a kalauz: *Barcza Imréné* is a tél szemébe nevet. Pedig a fagy keményen tartja magát, deresek és ablakok, de vajon mit ér az ilyen rugkapalozás, ha egy jöttányit se engednek az emberek?

A kattogó sínek hősei, a vasutasok — ahogy megtdjük — ugyancsak kemény harcot vívnak ezekben a napok-

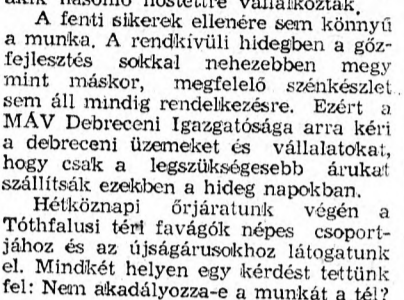

ban. A közlekedést gátló számos nehézség ellenére is a legfontosabb az, hogy az érc, szén, olaj, élelmiszer és export szállítmányok határidőre jussanak el a rendeltetési helyükre. A MÁV Debreceni Igazgatóságánál hallottuk, hogy *Moldovány György* mozdonyvezető, *Szalóki Péter*, *Lőrinczi Gábor* fűtők még február 6-án is 124 tengelyen 1300 ton-

na árut szállító tehervonatot továbbítottak minden késlekedés nélkül Budapestre. Délelőtt háromnegyed 12-kor indultak el Záhonyból és kora délután már Debrecenben voltak. Pedig vad szél járta be a tájat, aprószemű hó esett, de a szerelvény bátor kísérői egy percre sem jöttek zavarba. Aztán Debrecenből Budapestig ismét újabb sikerekért verekedtek. Hiába volt fagyos a pálya, hiába voltak kedvezőtlenek a látási viszonyok, hiába szállt a hőmérséklet mínusz 20 fok alá, amit vállaltak, azt végrehajtották. Negyvennégy percel a rendes menetidő előtt már Budapeston volt a szerelvény (!) csak úgy mint *Szacsuri András* és *Bogdán János* mozdonyvezetők vonatai, akik hasonló hőstettekre vállalkoztak.

A fenti sikerek ellenére sem könnyű a munka. A rendkívüli hidegben a gőzfejlesztés sokkal nehezebben megy mint máskor, megfelelő szénkészlet sem áll mindig rendelkezésre. Ezért a MÁV Debreceni Igazgatósága arra kéri a debreceni üzemeiket és vállalatokat, hogy csak a legszükségesebb árukat szállítsák ezekben a hideg napokban.

Hétköznapi örjáratunk végén a Tóthfalusi téri favágók népes csoportjához és az újságárosokhoz látogatunk el. Mindkét helyen egy kérdést tettünk fel: Nem akadályozza-e a munkát a tél?

A favágóktól persze tagadó választ kapunk, amin semmiképp se lehet csodálkozni, hiszen számukra valóban most van a „szézon”.

A Csapó utca sarkán, a hírlapárus, *Varga Julianna* azonban már mást mond.

— Kérem, ilyenkor az emberek még a zsebtökből sem veszik ki szívesen a kezüket.

Aztán *Varga Julianna* a heti bevételről bizonyítja, hogy mostanában a szokásosnál kevesebb újság fogy el.

Rövid néhány óra alatt ilyen pillanatképeket „szereztünk” egy téli napról Debrecenben. Kemény a fagy, zord a szél, ráadásul még a rádió is újabb hideghullámmal „fenyegetőzik”, a villamoskalauzok, autóbusszvezetők stb. azonban épp úgy, mint az üzemi munkások hősiesen kitartanak. Dühöngjön csak a február, mindez már nem tarthat soká. A hó és a jég alatt már a közélő tavasz üzenete lopakszik és a jeges szél ellenére is kedvre csíholja az emberi reményeket.

Kovács T.

A fagyos takarmányt 24 órával az etetés előtt vigyük meleg helyre

A Földművelésügyi Minisztérium állattenyésztési főigazgatóságának tájékoztatója

A Földművelésügyi Minisztérium állattenyésztési főigazgatósága az állattenyésztésben a nagy hideg okozta esetleges károk megelőzésére tájékoztatót adott ki, amelyben többek között ez áll:

A fagyos takarmányok etetése bél- és gyomorhurutot idéz elő, aminek következtében csökken a tejtermelés, a növekedéskorú állatok fejlődése pedig megakad.

Mindezek elkerülésére a következőket kell szemelőtt tartani:

A megbontott silót gondosan be kell fedni. Fagyos takarmányt 24 órával az etetés előtt meleg helyre kell vinni. A burgonya és répa prizmákat

mindig a déli oldalra kezdjük meg és a megbontott részt gondosan be kell takarni.

Vályúból történő itatás esetén ügyelni kell, hogy itatás előtt semmi víz ne legyen a vályúban. Ajánlatos legalább a vemhes állatok részére a melegebb helyen vizet tárolni.

A juhoknál nagy gondot kell fordítani arra, hogy állandóan legyen bőséges és szárazalom. A juhoknál északra nyíló kaput nagy hidegben célszerű szalmával, vagy tengeriszárral elvágni.

A sertéseknek számt moslék keveréséhez feltétlenül langyos vizet kell használni. Fontos, hogy a fázatokban naponta halmozzunk s az alom itt is mindig bőséges és száraz legyen.

Páros versenyben dolgoznak a csökmői tsz-ek

A csökmői Haladás Tsz. versenyre szólította a két csökmői termelészövetkezetet, a Vörös Csillagot és a Koszuthot. A versenyben a fejési átlag emelését, a munkafegyelmet megszilárdítását, a tavaszi vetőmagváknak még ebben a hónapban történő ki-

tisztítását és csíraszálaléknak megállapítását, az alapmunkák betartását, a gazdasági és politikai munka megvalósítását tűzték ki célul. A verseny győztese egy 200 kilogramm szalma és 200 liter bort kap a veszteséktől.

Több megbecsülést várnak a Csapó utcai vasbetonszerelők

— LEVEL NYOMAN —

Csikorgó hidegben, nyári hőségben, egyformán jó munkát végeznek a Csapó utcai vasbetonszerelő brigád tagjai. A brigád, amely 1953-ban alakult még sosem teljesített 150 százaléknál többet. Mind a földművelésügyi lakásépítkezésnél, mind máshol a vasbetonszerelők jó munkája komolyan hozzájárult ahhoz, hogy a Hajdú megyei Építőipari Vállalat több száz lakást adhatott át határidő előtt a dolgozóknak.

munkáját annál inkább, mert a védőöltözést már októberben igen használt volt.

A vasbetonszerelő brigád tagjai nemrég kérelemmel fordultak a Hajdú megyei Építőipari Vállalat vezetéséhez, hogy amennyiben lehetséges, cseréljék ki az elhasznált ruhádarabokat. Nem új ruhákat kértek, hanem olyan öltözeteket, amelyek valóban védenek is a hideg ellen. Segítség helyett azonban rideg elutasítást kaptak. *Juszó Béla*, a vállalat szociális osztályának vezetője kijelentette, hogy semmit sem tehet, mert a kiadott ruhák jók és tokéletesek. Bizonyára *Juszó* elvtárs nem volt még vasbetonszerelő, nem tudja mit jelent napi nyolc órán át deres vasat hordani, hajlítani. Mi azonban azt mondjuk, hogy a dolgozók egészségvédelme olyan feladat, amelyet korántsem lehet semmitmondó válaszokkal elintézni. A dolgozók kérését hallgassák meg. Ezt a Csapó utcai építkezésnél dolgozó vasbetonszerelő brigád tagjai joggal elvárják.

Bar a brigád minden körülmények között teljesíti feladatát, jogos panaszuk orvoslása azonban sokszor elmarad. Az utóbbi időben különösen a kiadott munkaruhákkal van sok baj. A vattakabátokat és nadrágokat a dolgozók igaz meg őszel megkapták, azonban az állandó vashajítás és válogatás alaposan próbára tette a „szövetek ellenálló képességét”, így a ruhák jó része elszakadt. E már hetek óta tartó mínusz 10–15 fokos hideg bizony igen erősen befolyásolja a dolgozók

tevékenységét. A munkájukat annál inkább, mert a védőöltözést már októberben igen használt volt.

Háztűznéző

FÖLDESEN

életük sorjáról, még jobban elmélyítette volna a látogatókban a meggyőződést, hogy a szövetkezés valóban a jobb élet útja.

A biharkeresztesi járásból érkeztek a napokban látogatók Földesre, hogy a Rákóczi Termelészövetkezettel megismerkedjenek. Ez a termelészövetkezeti látogatás például szolgálhat a soronkövetkező tsz látogatásoknak. Itt már neincsak az elnökök, *Jámbor Istvánnak*, a szocialista munkahősének előadásából, az adatok pontos, részletes ismertetéséből tudták meg, hogy milyen hatalmas erőt jelent, s mennyiben segít a tagok jólétének emelését, ez az immár négyezer holdas termelészövetkezet, hanem

desi Rákóczit meglátogatták, szinte valamennyien emmondozták: Ha minálunk ilyen szövetkezet lenne, egy percre is tépelődnénk tovább, nyomban megkezdénénk a munkát a közös gazdálkodásban.

Szép volt ez a beismerés. Az igazság meggyőző erejét bizonyította. A vendégek megjelent egyénileg dolgozó parasztnak számosan magyarázták: nálunk sem lett egyezre tejfel. Nem voltak nekünk sem közös, nagy istállóink, a szávagonos nagy raktárak is csak az elmúlt esztendőben húztuk tető alá — de mindig léptünk egyet előre.

Csővalgatók az emberek a fejüket. A tények ott voltak előttük. Az ártézi kút vastag sugara öntötte a vizet a központi tanya hosszú istállói között. Csodálkozással tekintettek fel a székház udvarán épült szávagonos igen szilárd megépítést magtára, amely

a termelészövetkezeti mozgalom legjobb agitátorai

maguk a termelészövetkezeti tagok is bemutatták, hogy a szép, közös gazdaság mellett, milyen az ő házukatja, hogyan látszik meg rajtuk a közös gazdaság fejlődése, a szorgalmas munka gyümölcse.

Bebizonyosodott ezen a látogatási napon, hogy a termelészövetkezeti tagokkal való beszélgetés, házuk, háztáji gazdaságuk szemléltetése győzi meg a legjobban a látogatókat a közös, nagyüzemi gazdálkodás helyességéről.

Igen hevesen csellekedtek a látogatás szervezői, amikor ezt lehetővé tették. Nem elégedtek meg csak a közös gazdálkodás ismertetésével. Azok a középparasztok, akik a föl-

delegátusok számosan magyarázták: nálunk sem lett egyezre tejfel. Nem voltak nekünk sem közös, nagy istállóink, a szávagonos nagy raktárak is csak az elmúlt esztendőben húztuk tető alá — de mindig léptünk egyet előre.

Csővalgatók az emberek a fejüket. A tények ott voltak előttük. Az ártézi kút vastag sugara öntötte a vizet a központi tanya hosszú istállói között. Csodálkozással tekintettek fel a székház udvarán épült szávagonos igen szilárd megépítést magtára, amely

Földes legnagyobb épülete lett.

Mindezt a termelészövetkezeti tagok szorgalma érte el az előrelátó gondos vezetésével.

A beszélgetések és a tények meggyőző erejének hatása

alatt sok vendégben tikristá-lyosodott az az élmény, hogy minden termelészövetkezet olyan, amilyennek tagjai teszik. A jó vezetéstől, a tagok munkaszeretétől függ elsősorban, hogy minden évben előre tudnak-e lépni egyet a fejlődés útján. A kezükben van tehát a lehetőség, hogy milyenné formálják szövetkezetüket.

A magot ez a látogatás elhíntette a még ingadozó középparasztok sorában. A nagykereseti, biharkeresztesi vendégek bizony igen elgondolkoztató fagyaszottak az izés elbókt a Rákóczi székházának kisebbik termében. Amt látták, az annyira meglepte őket, hogy még vilába sem tudtak szállni. Mintha varázslat történt volna velük, s ha rövid időre, a de a maradásig, a régi életforma megszokásának ereje mintha elhagyta volna őket.

Akarva, akaratlan az a helyzet alakult ki, mintha háztűznézőbe érkeztek volna Földesre. Hogy ez kialakult, hogy

az ismerkedésnek színházát melegege

átjárta őket, az annak köszönhető, hogy házról házra mentek a termelészövetkezeti tagokhoz. Valóban háztűznézés következett be, Meagné-

ték, hogyan is él családja körében az a szövetkezeti paraszt, aki éppen olyan középparaszt volt néhány évvel ezelőtt, mint ők maguk.

Százszoros éberséggel nézték a szobák berendezését, a ruhásszekrények tartalmát, a kamrákban sorakozó kolbászok, szalonnák és zsírosbűdönök számát. Nemkülönbön a háztáji gazdaságban levő tenhenet, a fűskocát szaporlatával, a silókat, meg a ievágás előtt álló nagy kővér disznókat.

Megelégedés és boldogság látványa

fogadta őket mindenütt. *Széchényi Kálmán*, *Belenyési Lajos* biharkeresztesi vendégek *Tóth Lajosnál* és *Egri Gyulánál* voltak látogatóban. Ők mondták: sokkal jobban élnek ezek a földesiek, mint egy 16–18 holdas középparaszt. Mindenük megvan és ezt a sok jót, kevesebb fáradsággal, kevesebb gondal is tudják magukénak, mint az egyénileg dolgozók.

Kiss Ferencnél, a nagykereseti 6 holdas *Dávid Lajos* tett látogatást. Őt is a megelégedés érzése ragadta el és szinte sóhajta mondta:

— Egy ilyen szövetkezetbe akár most belépnék.

— Magukon a sor — mondta neki *Kiss Ferenc*, hogy ilyen szövetkezetet teremtsenek. Ott is megfizet a föld a jó munkáért, ott is megkapják a géppalómás segítségét és higgye el, jobb ma a jobb útra térni, mint húzni, halogatni. En csak

a saját példával tudom bizonyítani, hogy az jár jól, aki hamarabb járja az új élet útját.

— Igaza van — hagyta rá a szót *Dávid Lajos* — a maga kamrája, háztája ezt bizonyítja. De hogy hová lehet eljutni a szövetkezéssel, azt még sok paraszttársam nem látta, én is csak most látom, a maguk életén ilyen jó formában.

Folyt a szó, a meghitt beszélgetés vendégek és vendéglátók között. Ez volt a legmeggyőzőbb agitáció. Ez a mag nem vezett sívárt tájiba. Jól sikerült tehát a földesi háztűznézés, mert a megtekintett termelészövetkezet megnyerte az egyéniak tetszését.

De valami mégis hiányzott. Ez akkor derült ki, amikor az egyik középparaszt társához fordulva megjegyezte:

— Jó dolog ez, amit itt látunk, de

az asszonyoknak is látni kellett volna,

mindjárt nem lenne odahaza olyan éles a nyelve.

Itt a hiba. Nem elég csak a családját elhozni tapasztalatcsere, el kell hozni az asszonyt is, mert bizony sok helyen az asszony maradásig húzza vissza a férfit... A férfi pedig óvakodván a családi háborúságtól, marad tovább a régi úton, elszalasztva mindazt a jót, amit a szövetkezeti útra való téréssel magának, családjának megszerezhetne.

Bencze Mihály

Bergyár

an”, a Hajerseny bon... A dolgozók... 31-ig terak a lakos... njáró és fa... tájékozta...

nysereléből... szerkezetek... roje, üzemi... gével az... műszert há... A technika... állításom be... rotaméter... Gerőcz elv... dícséri... 1955 őszén... untetést ka...

EFÉNÉ

yes és 110... eiben min... nika J zsef... 1952 óta áll... knál... gen könyv... munkára... ő azonban... réről. To... adt munká... jó munká... új munká... tvel nevell... entor keze... rilizés bo... munkájára...

he'e

s János vá... ltárs mon... Pongor Fe... igazgató a... zdelem je... dr. Fegyeg... l the gon... főorvosa a... e. dr. Kol... rosi tanács... yanak ve... leni véde... beszélt.

sít lás

zla-... cio... tól... Ft... cio... ottja...

POGÁNY ISTENEKTŐL - karnevál hercegig

- A FARSANG TÖRTÉNETE -

A farsang vidám, színes, konfettis forgatagában bizonyára kevés embernek jut eszébe, hogy a hangos nótázással, pohárköcintással, táncokkal tulajdonképpen a halál-temetésén vesz részt. Ez talán kissé furcsának tűnik. Ahhoz azonban, hogy ezt megértsük az egységes, általános hagyományok látszó farsangban különbözőségeit kell tenünk eredet, hagyomány és funkció szempontjából a népi farsangi szokások és a polgári, városi farsangi karnevál között. Keletkezését tekintve az előbbi egészen a pogánykorig, míg az utóbbi mindössze ezer évvel ezelőttre nyúlik vissza.

A farsangi időszak kezdetét

Évszázadokon keresztül — sok helyen még mostanában is — a legények vízkereszt estéjén való kolompolásával, csörgetéssel, kongozással, tehát nagy karmutással adták a falu tudtára. Ezt a szokást mint a népi farsang egyik hagyományát a farsangi ünnepek ősi, ókori maradványának tekinthetjük. A népi farsang ugyanis pogánykori szokások, illetve ünnepek továbbélése a keresztény korban. Eredete összefüggésben van a tél napforduló és ókori ünnepeivel. A tél napforduló idején az ókoriak primitív módon igyekeztek a nap segítségére lenni a jósöttség elűzésében. A leghosszabb éjszaka hangos kongatással, égő fátlyákkal, alarosan járták körül a várost és a falut, ijesztgetvén a sötétséget. Amikor a nappal észrevehetően növekedett, a rómaiak örömmünnepet ültek. A nap győzelmében a tél pusztulását s az új év, a tavaszi munka kezdetét látták. Ehhez szorosan fűződött a vetés istenének, az óitáliai Saturnus istennek az ünnepe. Tiszteletére napokon keresztül zenés felvonulásokat, lakomákat tartottak. Ezekhez kapcsolódott még Lupercusnak, az erdőn-mezőn legelésző nyájak istenének ünnepe is amit február első felében tartottak. Ünneplésén

kecskékat és juhokat áldoztak fel.

A nagy lakoma után, amelyen a rab-szolgák uraikkal egyenlő félként vettek részt, a leölt állatok bőréből készített szíjjal az asszonyokra szünetgattak, hogy termékenyek legyenek. Mivel mindezek az ünnepek tartalmilag az

újászületést, a termékenységet, az új élet reményét fejezték ki, idők folyamán egymásba kapcsolódtak és a farsangban több mint egy hónapra terjedtek ki.

Az egyház a pogány szokások helyébe a naptári napnak megfelelően egyházi ünnepeket iktatott be s ezzel egyházi szokássá igyekezett átmenteni. Azonban a farsanggal szemben tehetetlen volt, mivel a hosszú farsangi időszakot nem lehetett egyházi ünnepekkel teleltetni. Egyébként is a farsangi hagyományok idő utáni ezredik évtől új elemekkel bővültek, a karnevál révén egész Európára kiterjedtek.

Mi is hát tulajdonképpen a karnevál?

A keresztény egyház tanítása szerint az ezredik évben a világ megsemmisülésének kellett volna bekövetkeznie. Az utolsó napokon halálfelelem lett mindenkin úrrá, természetesen elsősorban a keresztény Rómán. Az 1001. év előjöttével azonban, amikor senki és semmi nem pusztult el, a halálfelelem; az ellenkező végtelbe, a halál kigúnyolásába, nótázásba, táncba, lakomázásba vágott át. A karnevál szokása aztán ebből az évről évre hagyományosan megismétlődött.

halál-paródiából fejlődött ki,

először Itáliában.

A magyar népi farsang történetét vizsgálva első említéseket aránylag egészen korai, XVI. századbeli feljegyzést találunk. *Heltai Gáspár A részegségnek és tobzódásnak veszedelmes voltáról való Dialogusának* ajánlásában a következőket írja: „Mindjárt a mi Urunk Jézus Krisztus születésének napja után következnek az ördögnek nagy ünnepe a regelő hét, ottan a farsang etc. Akkor isznak az emberek, tobzódnak, lakoznak, és különböző hiába való költségeket művelnek.” Az idézet alapján megállapíthatjuk, hogy már közel fél évezrede a farsang közvetlenül a regelő hét után, január 6-ától, azaz Vízkereszt napjától kezdődött. Maga a szó, amely nyelvújításainkban *farsangként* is él, valószínű a német *feschang*-ból ered.

A polgári karnevál magyarországi elterjedéséről *Csokonainak* a *Dorottya* jegyzeteiben tett magyarázatából következtethetünk: „Carneval (Carneval, Carnoval) olasz szó; tézsi azokat a

nagy farsangi maskarás bálokat s mulatságokat, a melyeket az olaszországi nagy városokban, kivált Velencében szoktak tartani.” Ebből világosan kitűnik, hogy

Magyarországon Csokonai korában,

a XVIII. sz. fordulóján még a polgári értelemben vett farsangi karnevál nem volt általános. Ez idő tájtban jön be ez a szokás hozzánk, feltétlenül olasz közvetítéssel.

Farsangi népszokásaink évszázadok alatt keveredtek más téli szokásokkal. Sok vonatkozásban kapcsolódik a népi farsang a polgári karneválban — főleg művelődésbeli tényezők hatására — kialakult hagyományhoz. A népi farsangban különösen a természetűre vonatkozó hiedelmek mutatnak a pogánykorra. Ezeket azonban mindinkább hátrébe szorították a farsangi időszakban domináló népi játékok, az ún. *farsangosok*. Minthogy a farsang a hosszú éli esték, *fontok* idejére esik, a szórakozás, a mulatság igénye évszázadok alatt kialakította, kifejlesztette a maga hagyományában a társadalomtörténeti szempontokból is igen értékes népi dramatikus játékokat. Ilyen dramatikus játékok ma is elevenen élnek a nép körében, különösen Szabolcs-Szatmár megyében. Közülük említünk néhányat: nagyon elterjedt a *betyár-, lakodalmas-, halottas-, golya- és medvefarsangosok*. Ezek voltaképpen egyszerű módon, egyszerű eszközök segítségével alakoskodva előadott színdarabok.

A farsangi hagyományban a népi dramatikus játékok jelentik mind néphagyomány, mind néprajzi szempontból a legnagyobb értéket. Eppen úgy megtaláljuk bennük

a nép óhaját, panaszát, felemelkedés utáni vágyát,

mint a népdalokban vagy a népmesékben, csak éppen más eszközök, a játék mógé bujtatott parodisztikus hang kifejtésében.

A huszadik század emberében, ha már nem is él a farsang magyarázata és célja, a természetben megújuló életet váró vidám mulatság mógött az ősi gondolat rejtezik: „*Késhet a tavasz, ha már út a tél!*”

Újváry Zoltán

JIRI WOLKER

TENGER

(Wolker (1900—1924) a csehi irodalom József Attilája, a harcos humanizmus hírdője, a proletariátus korán elpusztult költője volt. Méltó, hogy a népek barátságának ünnepe őt is megszüntessük.)

Kerk szigeten búsan, a sziklás part kövén
hat egész napon át a tengert néztem én,
néztem a nem találtam, nem láttam a tengert,
csak madarát s amit villanó szárnya vert
a mély vizen: s hogy este a holdfényben élők,
ezüstös éneke visszhangzott mindenütt.
Ez a bódító dal elhítette szívemmel,
hogy ő, — ez a madár — a kékhullámú tenger
s mint végtelen mezőn járunk az ég alatt,
s hogy énekünk, mint láttad, csupán egy pillanat.

A parton kinyitlak csendben a hotelablakok,
sapadt, tüdőbeteg leányok álltak ott,
figyelték, álmódzotak fönn az éj közepén
s szűttek maqunknak tengert, mint ahogy szőttem én,
szemük kristályvizévé vált a tenger nekik:
csak ábránd a világ, nem kenyér, mi tejjel jólesik.
Láttam fönn szemükben s zúgni lenn alattam,
mégsem láttam semmit, mégis vak maradtam.
A valót, amit kerestem, nem láttam mégse,
mely nem dalok köde, álmok hullámverése:
az kell, ami velem s nélkülöm létezik
s paskolja a dalmát tengert szirtjeit.

Kerk szigeten búsan, a sziklás part kövén
hat kerek napon át a tengert néztem én,
néztem s nem találtam, mert szemérem a világ,
tapogató kezek elői rejti magát,
színes díszlet mógé koporsóba zárja,
azért, hogy igazabb helyeken föltárja.
A hetedik napon, vasárnap harang szolt
és én, mint a részeg, ki már kijázanult
s nem mint beteg, kit helyhez kötne ágyam:
munkásként jártam, a várost vídiáman.
Majd este a molón, a kis kocsmába térve,
ott láttam meg a valódi tengert végre,
ahogy szemem az asztalok felett az arcotokba nézett,
kérges kezű halászok, tengerészek,
testvéreim, örök dolgozók, akik szakadt trikóban
viharokat viseltek rosszban, jóban,
ha nap éget, vagy a föld jeges szele csapkod,
itt minden belöletek van s a tenger is ti vagytok.

Zenélj rekedt kintorna, zened szebb, mintha madár szól,
a tenger dalol itt benned, az őt világrész táncol,
mindenki táncát újjongva fogom szívembe itt,
és kiérlelem a munkát, mint fa gyümölcséit,
tengerész vagyok, hajós, halász, dolgozó ember,
ezer hajón rept messze taktékos tenger,
nem egy: ezer kézzel keritem hatalmamba,
nem egy: ezer kézzel építem magamba,
Zenélj rekedt kintorna, zened szebb, mintha madár szól,
a világ: azok, kik éltek, azok, kik lettek a világban!
A tenger mi vagyunk, munkások, izmunk erő és jószág,
mi, az egyetlen való, a legvalóbb valóság,
(1923.) (Kiss Tamás fordítása.)

A NEPLAP pályázati felhívása

A Néplap szerkesztősége a termelőszövetkezeti mozgalommal kapcsolatos írókra pályázatot hirdet. A falu szocialista építésével, dolgozó parasztságunkkal a termelőszövetkezetbe való szelb, boldogabb életével, az új útnak a megmutatásával, az új embernek a maradi, a megszokott életformával való viaskodásáról szóló írókora hirdeti meg a szerkesztőség a pályázatot. Lehet pályázni riportokkal, elbeszélésekkel, versekkel, levelekkel, egyszerű minden iradalmi formában írt művel, amely bemutatja termelőszövetkezetek életét, erősödését, az új élet szépségét, de megmutatja, hogy ez a fejlődés az osztályharc körülményei között megy végbe, ahol telepléződnék az ellenséges elemek, a dolgozó parasztság, jobb életének akadályozói.

Az írók, melyek hűen tükrözik a falu életét, az új fejlődését, bíráló bizottság elé kerülnek és a legjobbakat lapunk hasábjain megjelentetjük. A pályázók művei díjazásban részesülnek.

Az írodalmi pályázat I. díja 1000 forint, a II. díj 600 forint, a III. díj 400 forint. Díjazunk még öt beérkezett művet, 200—200 forinttal. Három közlére elfogadott mű szerzőjét értékes könyvjutalomban részesítik.

A termelőszövetkezeti mozgalommal kapcsolatos írodalmi pályázatokat a Néplap szerkesztősége, Debrecen, Tóthfalusi tér 10 szám alá kell küldeni. A pályázat határideje: 1956. április 4. Kérjük a borítékon jelezni: Tsz-pályázat.

IFJÚSÁGI BARÁTSÁGI BAL

Ma este 6 órakor a Központi Kultúrothonban a népek barátsága hete záróműsoraként a Fazekas Gimnázium DISZ szervezete és nevelőtestülete, a Hajdú-Bihar megyei Tanács és Debrecen Város Tanácsa népművelési osztályai műsoros estét egybekötött ifjúsági barátsági bál rendeznek. A barátsági bálra több mint 30 külföldi fiatal érkezett városunkba, akik részt vesznek az ifjúsági bál rendezésén.

A külföldi fiatalok tiszteletére több iskolában fogadtak rendeznek az iskolai DISZ szervezetek. Így a Csokonai Gimnázium, a Gépipari Technikum, a Kossuth Gyakorló

Gimnázium, a Kossuth Lajos Tudományegyetem és a Fazekas Gimnázium DISZ fiataljai találkoznak a hazánkban tanuló külföldi ifjakkal és ismerkednek egymással. A találkozókat délelőtt 10 órakor tartják az egyes iskolákban.

Délután a külföldi fiatalok együttesen látogatnak el a Kossuth Lajos Tudományegyetemre és ott meghallgatják a Néphadsereg Művészegyüttesének ajándék műsorát. A barátsági bál este 6 órakor kezdődik, kultúrműsorral. A műsorszámokat a külföldi fiatalok, a Néphadsereg Művészegyüttese és a Fazekas Gimnázium tanulói szolgálják.

Szardán mutatkozik be a Csokonai Színházban

Görbe János Kossuth-díjas színművész

Görbe János Kossuth-díjas színművész betegsége után Szardán este lép először színpadra a Csokonai Színházban. A neves művész az Ezer év című Karinthy drámában át-

JEGYZETEK

„Egy párttitkár feljegyzései”-ről

— Jöttél, vagy küldték?
— Azt mondtam neki: jöttem. Szívesen jöttem.

Igy ismerkedik meg egy falusi munkára jelentkezett kommunista Kistari község öreg kommunisztájával. Mocsár Gábor kisregényében (Egy párttitkár feljegyzései) egy falusi munkára jelentkezett kommunista első ényke-déseit írja le. Mocsár elvtárs könyvét nagy

Örömmel kell üdvözölni.

Köztudomású, hogy írónk nem szívesen vállalkoznak a párt és a pártmunkások ábrázolására. Sőt 1953 júniusától az írodalomban elburjénezott jobboldali nézetek hatására egyes írók olyan hangon írtak a pártmunkásokról, ami enyhén szólva — tűrhettelen.

Mocsár Gábor kisregénye példa arra, hogyan kell egy pártmunkás alakját megrajzolni. A témaválasztást azért is örömmel kell üdvözölni, mert a falusi munkára jelentkezett pártmunkások nem mindig kapnak megfelelő támogatást a felsőbb szervezettől. Az „Egy párttitkár feljegyzései”-ben végig követjük a Várkonyi elvtárs első lépéseit. A könyv bemutatja a falu minden rétegét. Megismerjük az öreg Borbást, a régi tizenkilencet, akiről azt mondja

— „...milyen izgalmas, nagy dolog ismerkedni az emberekkel.

Igazán megismerni őket nem könnyű feladat. De e nélkül nem lehet előre menni. Ha rajtam állna, még szobát, árodát sem adnék három hétig az új párttitkárnak. Menjenek az emberek közé, házakhoz, tisz-ekbe, ki a földekre, verje őket az eső, együtt az emberekkel, álljanak az eresz alá velük, ballagjanak az ele után, kapcsolódjanak szel a tisz teherautójára — föl az ismerkedjenek... És Várkonyi elvtárs ezt teszi. Ismerkedik, emberrelkel tárgyal, de közben soha nem felejt, hogy a falu legfőbb gondja a mezőgazdaság szocialista átszervezése. Bár mindenre szakít időt, de a legtöbb idejét mégis a szövetkezet ügyei foglalkják le.

Heylesen mutatja be a könyv, hogy egy pártmunkás egyik legfontosabb tanácsa: Azt senki nem tagadja, hogy

a felesége. Várkonyi elvtárs sok gondja közt is időt szakít arra, hogy feleségével foglalkozzon, hogy felkeltse benne a falu utáni érdeklődést. Várkonyiné, aki mindig városban él, aki

az első nap még összetévesztél a cseresznyefát a juharrfával,

— hamarosan beleilleszkedik a falu életébe és tevékeny munkása lesz a falu DISZ szervezetének.

A tél vége felé járunk, amikor Várkonyi elvtárs Kistariba kerül párttitkárnak. Néhány hónap alatt nem lehet megszerezni egy egész falut, de a vezetőket igen. S mire „nyílik az idő... egy ilyen csendes, világévi faluban — ahol még vasút sincs, csak egy autóbussz végállomás” — már látszik az eredménye a falusi munkára ment pártmunkás első ténykedésének. A Móricz Zsigmond Termelőszövetkezet, amelyet eddig mindig csak rossz példának emlegettek, elsőnek végez a kora tavaszi magvak vetésével. S ebben nem kis része van Várkonyi elvtársnak, aki néhány hetes működése alatt sok időt szentelt a Móricz Zsigmond Termelőszövetkezet bajainak orvoslására.

A könyv alakjai itt élnek közöttünk. Kistari nincs a térképén, de az események — érezzük — itt játszódnak. A Hajdú-Bihar megyében, valahol a Sebes-Körös partján. A megrajzolt alakok között akad egy-kettő, amelyek egy kicsit

tors lépet fest a valóságról.

Ilyen például az a rész, ahol a tanács pénzügyi dolgozóit felfújó bürokrátáknak nevezi. Azt senki nem tagadja, hogy

a begyűjtési hivatalnál, a pénzügyi csoportoknál akadnak bürokráták. De vajon másutt nem akadnak? Begyűjteni, adót beszélni nem valami „népszerű” feladat. A tanács pénzügyi dolgozója — ha közöttük vannak is bürokráták — végeredményben becsületesen végzik nehéz munkájukat.

Az öreg Borbásról, a tizenkilences kommunisztáról Rummi elvtársról elkezdve senkinek sincs jó véleménye. Mondjuk meg őszintén, hogy az elmúlt években pártunkban többet beszéltek a tizenkilences kommunisták hibáiról, mint erényeiről. Mocsár Gábor érdeme, hogy megmutatja, hogyan lehet, és hogyan kell az öregebb elvtársak tapasztalatait, tanácsait a közönség érdekében felhasználni.

Végül szóljunk néhány szót a könyv külső formájáról is. Úgy véljük,

megérdemelt volna ez a kis könyv egy szebb, egy díszesebb kiadást.

Több, kevésbé fontos könyvet látott már az elmúlt években napvilágot, sokkal díszesebb, sokkal „előkelőbb” kiadásban. Kár, hogy a címlap tervezője nem ismeri a mi vidékünket, különben tudná, hogy Hajdú-Bihar megyében a Körös partján nemcsak hegy, de még egy árva domb sincsen. Olyan sima ez a vidék, mint az asztal lapja. A könyv címlapja ugyanis egy hegy tövében húzó dalt ábrázol.

Mocsár Gábor kisregénye nemcsak élvezetes, de hasznos olvasmány. Nem hiányozhat egyetlen falusi pártmunkás könyvtárából sem.

Pallás Imre

